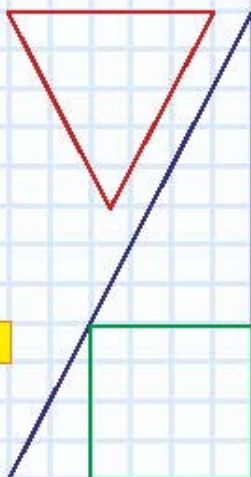

У. П. Грыханаў, Т. В. Лісоўская

Матэматыка

клас

Частка 2

У. П. Грыханай, Т. В. Лісоўская

МАТЭМАТЫКА

Вучэбны дапаможнік
для 5 класа першага аддзялення дапаможнай школы
з беларускай мовай навучання

У 2 частках

Частка 2

*Допушчана Міністэрствам адукацыі
Рэспублікі Беларусь*

2-е выданне, перапрацаванае

Мінск
«Адукацыя і выхаванне»
2017

Праваобладатель Адукацыя і выхаванне

УДК 51(075.3=161.3)-056.313
ББК 22.1я721
Г85

Пераклад з рускай мовы *Т. К. Слауты*

Рэцэнзент: кафедра прыродазнаўчанавуковых дысцыплін факультэта пачатковай адукацыі ўстанова адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка» (дацэнт кафедры, кандыдат педагагічных навук, дацэнт *Т. М. Канашэвіч*)

Умоўныя абзначэнні

-     } — спрошчаная нумарацыя для заданняў
- * — заданні на разважанне
- — заданні на параўнанне

Грыханаў, У. П.

Г85 Матэматыка : вучэбны дапаможнік для 5-га класа першага аддзялення дапаможнай школы з беларускай мовай навучання. У 2 ч. Ч. 2 / У. П. Грыханаў, Т. В. Лісоўская; пер. з рус. мовы Т. К. Слауты. — 2-е выд., перапрац. — Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2017. — 144 с. : іл.
ISBN 978-985-7191-21-5.

УДК 51(075.3=161.3)-056.313
ББК 22.1я721

ISBN 978-985-7191-21-5 (ч. 2)
ISBN 978-985-7191-22-2

© Грыханаў У. П., Лісоўская Т. В., 2012
© Грыханаў У. П., Лісоўская Т. В., 2017, са змяненнямі
© Слаута Т. К., пераклад на беларускую мову, 2017
© Афармленне. РУП «Выдавецтва «Адукацыя і выхаванне»», 2017

Правообладатель Адукацыя і выхаванне

1. Растрлумач рашэнне прыкладаў. Рашы прыклады.

$\begin{array}{r} 23 \\ + 3 \\ \hline 26 \end{array}$	$\begin{array}{r} 41 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 13 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 25 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 84 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 50 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 71 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 60 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 54 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$

2. Вылічы.

$34 + 1$

$75 + 1$

$16 + 3$

$41 + 4$

$72 + 3$

$63 + 5$

$52 + 6$

$91 + 2$

3. Растрлумач рашэнне прыкладаў. Рашы прыклады.

$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 19 \\ + 2 \\ \hline 21 \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 29 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 39 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 49 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$
--	---	--	--

$59 + 3$

$89 + 3$

$79 + 4$

$49 + 5$

$69 + 3$

$79 + 3$

$29 + 4$

$69 + 5$

4. Рашы прыклады.

$29 + 6$

$79 + 7$

$29 + 8$

$79 + 9$

$39 + 6$

$89 + 7$

$49 + 8$

$89 + 9$

5. Памяняй месцамі складаемыя. Выканай складанне.

3	+	29																	

$3 + 29$

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$3 + 29$

$6 + 29$

$8 + 59$

$5 + 49$

$9 + 29$

$4 + 79$

$29 + 3$

6. Выканай складанне.

$3 \text{ м} + 18 \text{ м}$

$7 \text{ м} + 38 \text{ м}$

$4 \text{ дм} + 28 \text{ дм}$

$3 \text{ м} + 48 \text{ м}$

$9 \text{ м} + 15 \text{ м}$

$6 \text{ дм} + 65 \text{ дм}$

7. Рашы задачу.

На будоўлі працуюць 18 самазвалаў і 9 трактароў.
Колькі машын працуе на будоўлі?

— 18

— 9

8. Рашы прыклады.

$87 + 8$

$58 + 4$

$5 \cdot 3 + 25$

$18 : 3 + 60$

$57 + 8$

$39 + 7$

$12 : 4 + 37$

$2 \cdot 7 + 20$

9.

$53 \dots 57$

$61 \dots 41$

$83 \dots 93$

$16 \dots 61$

$1 \dots 21$

$33 \dots 53$

10*. Падумай і адкажы.

У Васі 5 палачак. Колькі стане палачак, калі разламаць дзве з іх на палавінкі?

11. Рашы задачу.

У школьнай сталовай на абед падалі 48 порцый першых страў, а другіх страў — на 9 порцый больш. Колькі порцый другіх страў падалі на абед?

48 порцый

?, на 9 порцый больш

12. Запішы лікі, якія стаяць **перад** лікамі:
27, 72, 38, 83.

Запішы лікі, якія стаяць **пасля** лікаў:
49, 39, 56, 65.

13. Рашы задачу.

На абед вучні атрымалі 56 апельсінаў, а яблыкаў — на 18 менш. Колькі ўсяго садавіны атрымалі вучні на абед?

56

?, на 18 менш

? садавіны

5

14. Растлумач рашэнне прыкладаў. Рашы прыклады.

$\begin{array}{r} 44 \\ +12 \\ \hline 56 \end{array}$	$\begin{array}{r} 70 \\ +23 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 15 \\ +64 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 41 \\ +38 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 55 \\ +44 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 59 \\ +30 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 55 \\ +24 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 13 \\ +13 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 67 \\ +12 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 32 \\ +47 \\ \hline \end{array}$

● $37 + 45 = 82$

$27 + 25 = 52$

29 + 17 =		
$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 37 \\ +45 \\ \hline 82 \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 29 \\ +17 \\ \hline 46 \end{array}$	$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 27 \\ +25 \\ \hline 52 \end{array}$

■ $37 + 47$ $58 + 19$ $37 + 29$ $64 + 18$
 $27 + 28$ $37 + 15$ $47 + 16$ $29 + 39$

15. Вылічы.

$17 + 5$ $8 + 24$ $38 + 14$ $42 + 19$
 $27 + 15$ $9 + 36$ $36 + 25$ $56 + 17$

16. Запішы лічбы з дапамогай лікаў.

Шэсцьдзясят восем, трыццаць тры, трыццаць два, сорок, семдзясят пяць, пяцьдзясят сем, дзевяноста.

17. Рашы задачы.

- ▲ На адну машыну пагрузілі 17 бярэвён, на другую — 8 бярэвён. Колькі бярэвён пагрузілі на дзве машыны?
- На адну машыну пагрузілі 17 бярэвён, на другую — на 9 бярэвён менш. Колькі бярэвён пагрузілі на дзве машыны?

17 бярэвён

?, на 9 бярэвён менш

? бярэвён

18. Выканай складанне.

$39 + 18$

$25 + 65$

$84 + 16$

$9 + 89$

$46 + 27$

$83 + 17$

$42 + 39$

$13 + 79$

$63 + 37$

$75 + 15$

$36 + 48$

$64 + 18$

19. Выканай складанне лікаў, атрыманых пры вымярэнні.

$19 \text{ см} + 46 \text{ см}$

$59 \text{ м} + 15 \text{ м}$

$38 \text{ мм} + 42 \text{ мм}$

$58 \text{ см} + 25 \text{ см}$

$48 \text{ м} + 52 \text{ м}$

$53 \text{ мм} + 45 \text{ мм}$

20. Выпішы лікі, якія большыя за лік 52.
25, 55, 5, 15, 52, 75, 62, 100.

21. Колькі дзясяткаў і колькі адзінак у ліках?

Запішы так:

$87 = 8 \text{ дзяс. } 7 \text{ адз.}$
$87 = 80 + 7$

65 = ... дзяс. ... адз.

33 =

18 =

65 = ... + ...

99 =

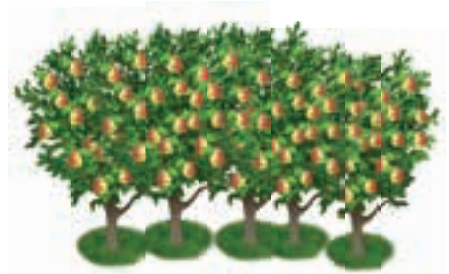
72 =

22. Рашы задачу.

У садзе 35 яблынь, а груш — на 8 менш. Колькі груш у садзе? Колькі ўсяго дрэў у садзе?

35 яблынь

?, груш
на 8 менш

? усяго дрэў

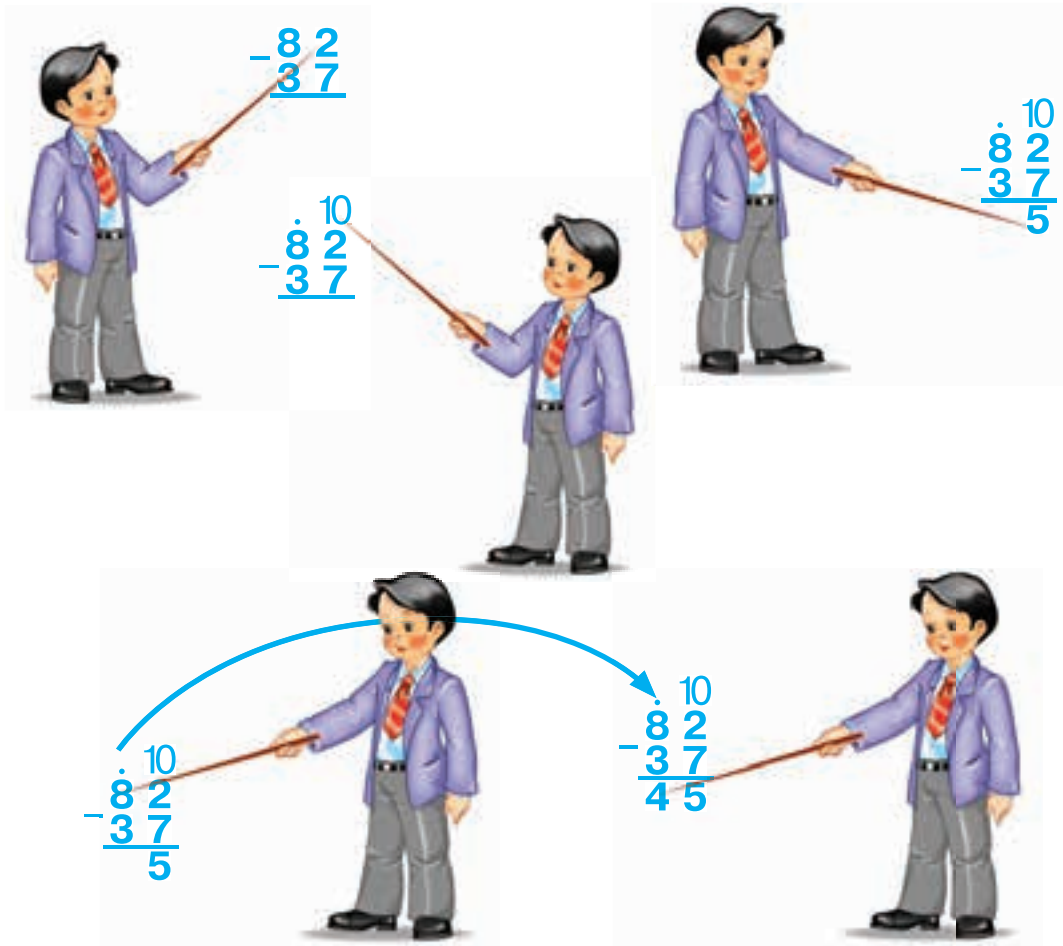
23. Дадавай па 2 дзясяткі: 2 дзяс., 4 дзяс., ..., ..., 10 дзяс.

Дадавай па 20: 20, 40, ..., ..., 100.

32. Рашы прыклады. Растлумач іх рашэнне.

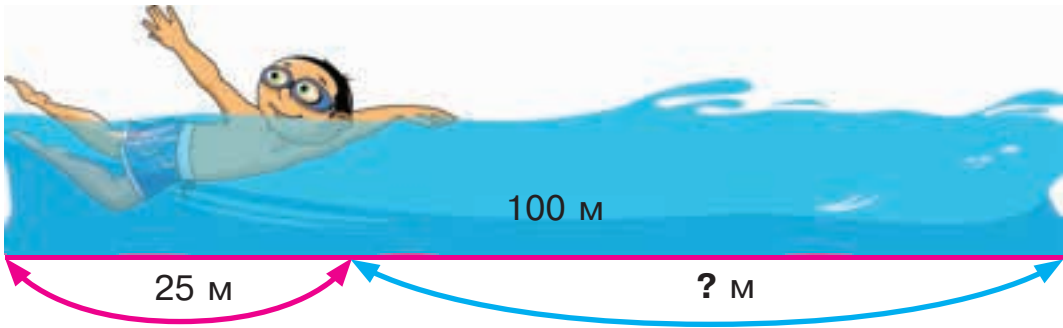
$\begin{array}{r} 64 \\ -32 \\ \hline 32 \end{array}$	$\begin{array}{r} 99 \\ -54 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 75 \\ -25 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 56 \\ -13 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 66 \\ -22 \\ \hline \end{array}$
---	--	--	--	--

33. Раскажы, як выканаць адніманне лікаў.

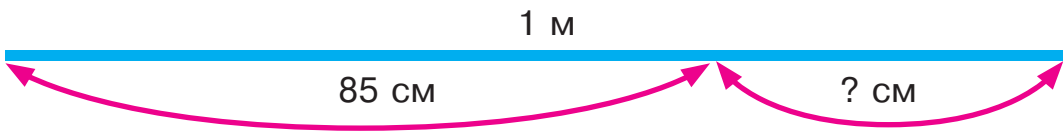

38. Рашы задачы.

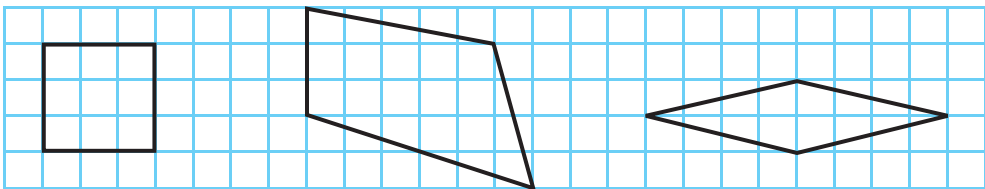
- ▲ Плыўцу трэба праплыць 100 м. Ён ужо праплыў 25 м. Колькі метраў засталася праплыць плыўцу?

- Ад 1 м дроту адрэзалі 85 см. Колькі сантыметраў дроту засталася?

39. Начарці геаметрычныя фігуры.

40. Запішы лікі з дапамогай лічбаў:

трыццаць пяць, пяцьдзясят тры, сорок, дваццаць восем, дзевяноста, чатыры, сто.

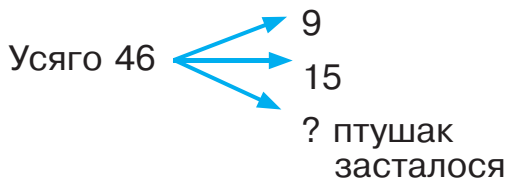
2

1. Выканай праверку. Знайдзі памылкі ў адказах. Выправі памылкі.

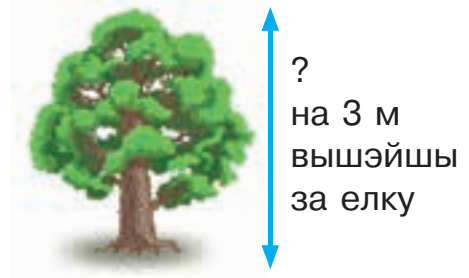
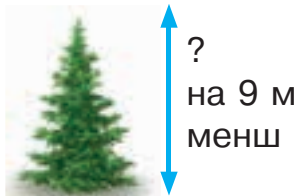
$52 - 14 = 38$	$45 + 16 = 61$	$36 - 18 = 14$
$52 - 38 = 14$	$38 + 14 = 42$	$27 + 63 = 80$
$14 + 38 = 52$	$68 + 22 = 90$	$82 + 18 = 91$

2. Рашы задачы.

▲ У рацэ плавала 46 птушак. На бераг выйшла 9 качак і 15 гусей. Колькі птушак засталася ў рацэ?

● Вышыня сасны 18 м, а елкі — на 9 м меншая. Дуб на 3 м вышэйшы за елку. Якая вышыня дуба?

3. Рашы прыклады па ўзоры.

$100 - 5$

$100 - 7$

$100 - 2$

$$\begin{array}{r} \cdot 10 \\ - 100 \\ \quad 56 \\ \hline \quad 44 \end{array}$$

$100 - 57$

$100 - 83$

$100 - 32$

$100 - 50$

$100 - 30$

$100 - 60$

4. Выканай складанне. Складзі два прыклады на адніманне па ўзоры.

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ + 75 \\ \quad 25 \\ \hline 100 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \cdot 10 \\ - 100 \\ \quad 25 \\ \hline \quad 75 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \cdot 10 \\ - 100 \\ \quad 75 \\ \hline \quad 25 \end{array}$$

$24 + 67$

$75 + 18$

$26 + 67$

$47 + 36$

$64 + 26$

$55 + 27$

$48 + 36$

$41 + 39$

5. Рашы прыклады. Раствлумач рашэнне.

$45 + (75 - 68)$

$73 - (45 + 25)$

$27 + (54 - 27)$

$100 - (48 + 34)$

$54 + (28 - 19)$

$93 - (25 + 56)$

6. Паменшы:

$54 \text{ на } 19;$

$65 \text{ на } 38;$

$75 \text{ на } 49;$

$37 \text{ на } 28.$

Павяліч:

$96 \text{ на } 4;$

$37 \text{ на } 38;$

$36 \text{ на } 56;$

$27 \text{ на } 49.$

7. Запішы, колькі **адзінак** у ліках: 9 дзяс., 3 дзяс., 1 дзяс., 4 дзяс., 2 дзяс.

Запішы, колькі **дзясяткаў** у ліках: 20, 40, 50, 90, 70.

8. Рашы задачу.

На ўчастку пасадзілі 30 елак, а соснаў — на 12 менш. Колькі пасадзілі елак і соснаў?

9. Рашы прыклады.

$$47 + 23$$

$$35 + 25$$

$$72 + 18$$

$$46 + 37$$

$$47 + 24$$

$$36 + 25$$

$$37 + 24$$

$$59 + 23$$

$$88 - 79$$

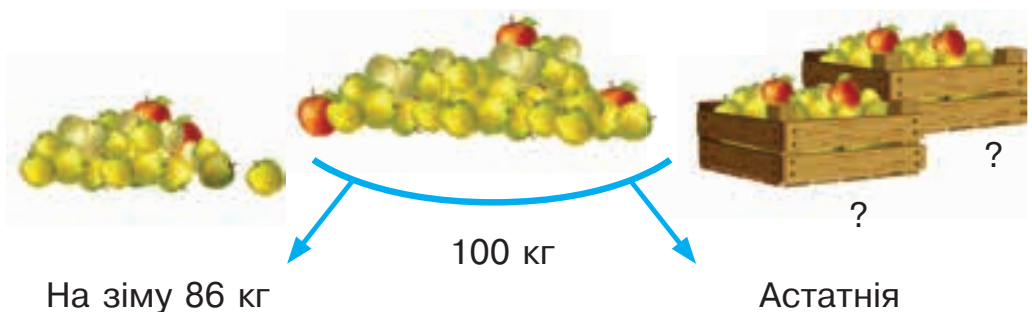
$$51 - 14$$

$$84 - 36$$

$$82 - 37$$

10. Рашы задачу.

Садавод сабраў 100 кг яблыкаў. На зіму ён пакінуў 86 кг яблыкаў, а астатнія паклаў пароўну ў 2 скрыні і аддаў сябрам. Колькі яблыкаў у кожнай скрыні?

11. Выразі значэнне часу ў секундах.

$$1 \text{ мін} = 60 \text{ сек}$$

4 мін, 6 мін, 9 мін, 10 мін, 20 мін.

12. Вылічы.

▲ $38 + (54 - 12)$ $24 + (62 - 31)$ $87 + (35 - 24)$

● $\begin{array}{r} +46 \\ +13 \end{array}$ $\begin{array}{r} +26 \\ +52 \end{array}$ $\begin{array}{r} +31 \\ +37 \end{array}$ $\begin{array}{r} +43 \\ +53 \end{array}$ $\begin{array}{r} +35 \\ +44 \end{array}$ $\begin{array}{r} +21 \\ +67 \end{array}$

■ $\begin{array}{r} -78 \\ -44 \end{array}$ $\begin{array}{r} -57 \\ -16 \end{array}$ $\begin{array}{r} -96 \\ -72 \end{array}$ $\begin{array}{r} -89 \\ -73 \end{array}$ $\begin{array}{r} -99 \\ -35 \end{array}$ $\begin{array}{r} -77 \\ -62 \end{array}$

13. Рашы задачу.

У красавіку, маі, чэрвені разам 91 дзень. Сярод іх было 14 пахмурных і дажджлівых, астатнія — сонечныя. Колькі было сонечных дзён?

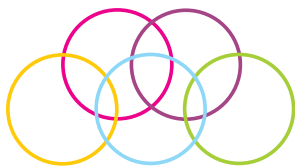
14 дзён

Усяго 91 дзень

? дзён

14. Колькі акружнасцей на рысунках?

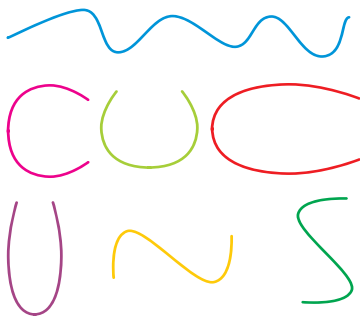

15*. Маша, Каця і Лена пайшлі ў лес па грыбы. Маша знайшла 10 грыбоў, Каця — столькі, колькі Маша, а Лена — столькі, колькі Маша і Каця разам. Колькі ўсяго грыбоў сабралі дзяўчынкі?

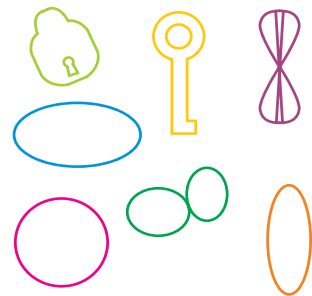
16. Пакажы незамкнёныя і замкнёныя крывыя лініі.

Крывыя лініі

Незамкнёныя
крывыя лініі

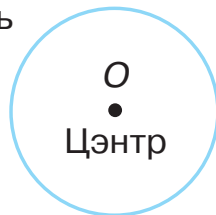

Замкнёныя
крывыя лініі

17. Назаві геаметрычныя фігуры. Начарці акружнасць і круг з дапамогай цыркуля. Абазнач пунктам цэнтр. Якой літарай на рысунку абазначаны цэнтр?

Акружнасць

Круг

Запомні!

Акружнасць — гэта замкнёная крывая лінія. Усе пункты акружнасці знаходзяцца на аднолькавай адлегласці ад цэнтра.

1. Растлумач, у якім парадку выконваюцца дзеянні ў прыкладах з дужкамі.

$$\begin{array}{c} \textcircled{1} \quad \textcircled{2} \\ (26 - 6) : 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \textcircled{2} \quad \textcircled{1} \\ 2 \cdot (5 + 4) \end{array}$$

$$(57 - 41) : 4$$

$$3 \cdot (38 - 32)$$

$$12 : (16 - 10)$$

Запомні!

У прыкладах з дужкамі першымі выконваюцца дзеянні ў дужках, а затым — дзеянні, якія засталіся, па парадку.

$$\begin{array}{c} \text{12} \\ \underbrace{} \\ 8 + 4 + 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{16} \\ \underbrace{} \\ 18 - 2 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{14} \\ \underbrace{} \\ 17 - 3 - 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \text{4} \\ \underbrace{} \\ 12 : 3 \cdot 2 \end{array}$$

$$3 \cdot 4 : 2$$

$$12 : 2 : 3$$

$$3 \cdot 2 \cdot 3$$

2. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{c} \text{40} \\ \underbrace{} \\ 35 + 5 - 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \underbrace{} \\ 80 - 10 + 20 \end{array}$$

$$56 + 11 + 2$$

$$15 : 5 \cdot 3$$

$$18 : 3 : 2$$

$$4 \cdot 4 : 2$$

$$(57 - 53) \cdot 3$$

$$40 + (96 - 54)$$

$$90 - (45 + 2)$$

3. У адной курыцы-квактухі было 12 куранят, а ў другой — у 2 разы менш. Колькі куранят было ў другой курыцы-квактухі? Колькі куранят было ў дзвюх курыц-квактух?

12 куранят

?, у 2 разы менш

? куранят

4. Палічы, колькі незамкнёных і замкнёных крывых ліній. Начарці адну незамкнёную і адну замкнёную крывыя лініі.

Запомні!

У прыкладах без дужак першымі выконваюць дзеянні множання і дзялення або дзялення і множання, а потым — дзеянні складання і аднімання.

5.

$$20 - \overbrace{5 \cdot 3}^{15} = 5$$

② ①

Спочатку

$$\begin{array}{r} 50 - 5 \cdot 3 = 35 \\ \hline \begin{array}{r} . 10 \\ 50 \\ - 15 \\ \hline 35 \end{array} \end{array}$$

$$18 + \overbrace{16 : 4}^4 = 22$$

② ①

Потым

6. Расстаў парадак дзеянняў. Рашы прыклады.

$71 + 14 : 2$

$28 - 4 \cdot 2$

$50 - 5 \cdot 3$

$57 - 3 \cdot 6$

$58 + 20 : 5$

$96 + 12 : 3$

7. Рашы задачу.

На клумбах каля школы расло 28 чырвоных руж, а жоўтых — у 4 разы менш. Колькі чырвоных і жоўтых руж расло на клумбах?

8. Вылічы.

$20 : 5 - 2$

$2 \cdot 8 - 15$

$9 + 6 : 3$

$18 - 2 \cdot 9$

$24 : 4 + 11$

$3 \cdot 5 + 20$

$6 + 8 : 4$

$32 + 2 \cdot 8$

9. Рашы прыклады.

$45 - 4 \cdot 4$

$63 - 4 \cdot 2$

$100 - 4 \cdot 3$

$57 - 2 \cdot 9$

$26 - 3 \cdot 6$

$75 + 18 : 3$

10. Рашы задачы.

- ▲ На ўборцы бульбы працавала 8 камбайнаў, а грузавых машын — на 4 больш. Колькі ўсяго машын было занята на ўборцы бульбы?

8 камбайнаў

- У адным мяшку было 50 кг морквы, а ў другім — на 3 кг менш. Колькі кілаграмаў морквы было ў двух мяшках?

50 кг

? , на 3 кг менш

? кг

11. Вылічы.

▲	$31 - 2 \cdot 7$	$38 - 4 \cdot 4$	$94 - 8 \cdot 2$	$55 + 20 : 4$
	$42 - 3 \cdot 5$	$62 - 5 \cdot 3$	$33 - 2 \cdot 8$	$100 - 3 \cdot 3$

●	$29 + 3$	$67 + 5$	$51 + 9$	$54 + 4$
	$49 + 2$	$43 + 6$	$64 + 7$	$78 + 3$

12. Рашы задачы.

- ▲ У адным акварыуме 8 рыбак, а ў другім — **у 2 разы больш**. Колькі рыбак у другім акварыуме? Колькі рыбак у двух акварыумах?

8 рыбак

?, у 2 разы больш

? рыбак

- У адным акварыуме 8 рыбак, а ў другім — **на 2 рыбки больш**. Колькі рыбак у двух акварыумах?

13. **Павяліч** лік 2
у 2, 3, 5, 7, 8, 9 разоў.
Запішы, колькі
атрымалася.

Павяліч лікі 64, 5, 12
9, 14, 25 на 3 адзінкі.
Запішы, колькі атрыма-
лася.

Паменшы лік 12
у 3, 2, 4, 6 разоў.
Запішы вынікі.

Паменшы лікі 85, 15, 20,
96, 18, 78 на 5 адзінак.
Запішы вынікі.

14. Складзі задачы.

?, у 5 разоў больш

?

15. Начарці адрэзак **у 3 разы** даўжэйшы.

Начарці адрэзак **на 2 см** карацейшы.

16. Намалюй да кожнай задачы столькі палачак, колькі было марак. Рашы задачы.

▲ У Мішы было 18 марак, а ў Дзімы — **у 3 разы менш**. Колькі марак было ў Дзімы?

● У Мішы было 18 марак, а ў Дзімы — **на 3 менш**. Колькі марак было ў Дзімы?

17. Складзі прыклады на множанне і дзяленне.

18. Складзі задачы на множанне і дзяленне.

19. Начарці адрэзкі ў 3 разы карацейшыя за дадзеныя.

20. Выканай складанне двухзначных лікаў.

$$55 + 25$$

$$48 + 33$$

$$68 + 18$$

$$37 + 37$$

$$65 + 26$$

$$36 + 36$$

$$31 + 29$$

$$16 + 33$$

21. Вылічы.

Зіне 10 гадоў, Іры 8 гадоў, а Лена маладзейшая за Іру на 3 гады. Колькі гадоў Лене? Хто самы старэйшы? Хто самы малодшы?

Зіна

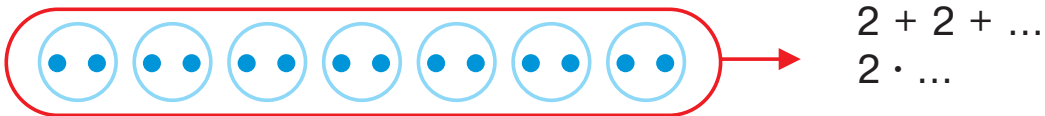

Іра

Лена

1. Лічы, выконвай арыфметычныя дзеянні.

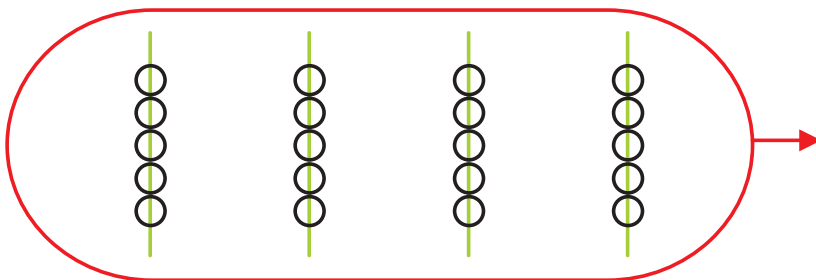
$$2 + 2 + \dots$$

$$2 \cdot \dots$$

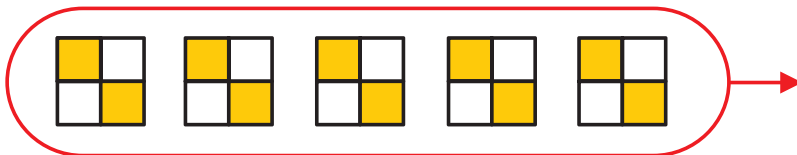
$$3 + 3 + \dots$$

$$3 \cdot \dots$$

$$4 + 4 + \dots$$

$$4 \cdot \dots$$

$$5 + 5 + \dots$$

$$5 \cdot \dots$$

2. Замяні складанне множаннем.

$$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3$$

$$5 + 5 + 5$$

$$2 + 2 + 2 + 2$$

$$4 + 4 + 4$$

$$6 + 6 + 6$$

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4$$

3. Лічы вусна.

$$+ 2 \quad + 2 \quad + 2 \quad + 2 \quad + 2 \quad + 2 \quad + 2$$

4. Знайдзі здабытак лікаў.

Першы множнік — 2.

Другі множнік — 4, 5, 6, 7, 2, 3, 9, 8, 10.

5. Складзі прыклады на дзяленне.

$$2 \cdot 4 = 8$$

$$8 : 2 = 4$$

$$8 : 4 = 2$$

$$2 \cdot 8$$

$$2 \cdot 6$$

$$2 \cdot 5$$

$$2 \cdot 2$$

$$2 \cdot 7$$

$$2 \cdot 3$$

6. Рашы задачы.

- ▲ Брат і сястра раздзялілі 14 арэхаў пароўну. Па колькі арэхаў у кожнага?

- Пеця і Вася прынеслі 12 бярозавых і 6 сасновых пален. Кожны прынёс пален пароўну. Па колькі пален прынёс кожны хлопчык?

- Цукар рассыпалі ў 8 пакетаў па 2 кг у кожны. Колькі ўсяго кілаграмаў цукру ў пакетах?

7. Вылічы.

$$7 + 5 + 3$$

$$8 + 8 + 4$$

$$6 + 5 + 8$$

$$18 - 3 - 4$$

$$19 - 10 - 1$$

$$14 - 9 - 1$$

8. Выканай складанне лікаў. Параўнай вынікі складання.

$$2 + 2 + 2 \dots 2 + 2 + 2 + 2 + 2$$

$$5 + 5 + 5 \dots 3 + 3 + 3 + 3 + 3$$

$$6 + 6 + 6 \dots 3 + 3 + 3 + 3$$

9. Лічы па 3, запісвай.

3, 6, ..., ..., 15, ..., 21, ..., ..., 30.

10. Складзі прыклады на множанне.

Першы множнік — 3. Другі множнік — 2, 5, 4, 3, 6.

11. Складзі прыклады на дзяленне па ўзоры.

$$3 \cdot 2 = 6$$

$$3 \cdot 4$$

$$3 \cdot 5$$

$$6 : 2 = 3$$

$$3 \cdot 3$$

$$3 \cdot 6$$

$$6 : 3 = 2$$

12. Замяні множанне складаннем.

$$3 \cdot 4 = 3 + 3 + 3 + 3$$

$$3 \cdot 2$$

$$2 \cdot 4$$

$$3 \cdot 6$$

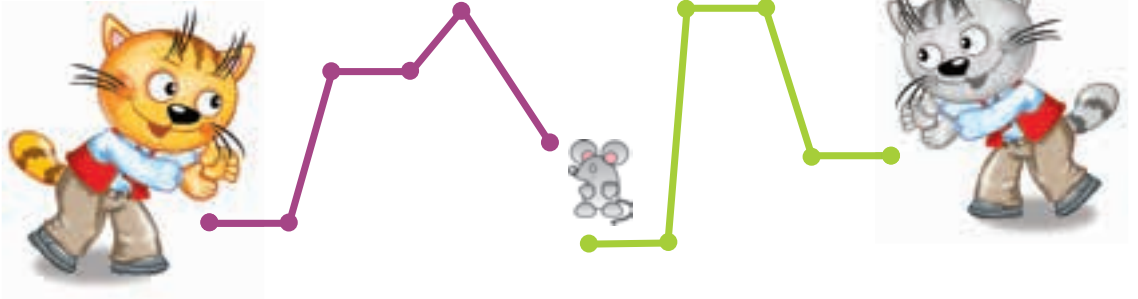
$$3 \cdot 5$$

$$2 \cdot 3$$

$$3 \cdot 3$$

13. $3 \cdot 6 \dots 2 \cdot 6$ $5 \cdot 4 \dots 2 \cdot 9$ $3 \cdot 5 \dots 5 \cdot 3$
 $2 \cdot 2 \dots 4 \cdot 4$ $2 \cdot 5 \dots 4 \cdot 3$ $3 \cdot 3 \dots 2 \cdot 2$

14. Вымерай адрэзкі. Хто першым дабяжыць да мышкі?

Запомні!

$$3 \cdot 2 = 6$$

$$3 \cdot 3 = 9$$

$$3 \cdot 4 = 12$$

$$3 \cdot 5 = 15$$

$$3 \cdot 6 = 18$$

$$3 \cdot 7 = 21$$

$$3 \cdot 8 = 24$$

$$3 \cdot 9 = 27$$

15. Замяні множанне складаннем.

$$3 \cdot 6 = 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3$$

$$3 \cdot 7$$

$$3 \cdot 10$$

$$3 \cdot 3$$

$$3 \cdot 4$$

$$3 \cdot 8$$

$$3 \cdot 9$$

$$3 \cdot 5$$

$$3 \cdot 2$$

16. Устаў прапушчаныя лікі.

$$3 \cdot 9 = 27$$

$$3 \cdot \square = 21$$

$$3 \cdot \square = 12$$

$$3 \cdot \square = 15$$

$$3 \cdot \square = 30$$

$$3 \cdot \square = 24$$

17. Рашы задачы.

- ▲ У парку пасадзілі 8 радоў бяроз па 3 бярозы ў кожным. Колькі бяроз пасадзілі?
- На сукенку трэба 3 м тканіны. Пашылі 8 такіх сукенак. Колькі метраў тканіны спатрэбілася?

18. Замяні складанне множаннем, калі гэта магчыма.

$$3 + 3 + 3$$

$$2 + 3 + 4 + 3$$

$$3 + 2 + 3 + 5$$

$$3 + 3 + 3 + 3$$

$$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3$$

$$3 + 3 + 3 + 3 + 4 + 5 + 3$$

19. $3 \cdot 2 \dots 3 \cdot 4$ $3 \cdot 6 \dots 3 \cdot 5$ $3 \cdot 8 \dots 3 \cdot 7$
 $3 \cdot 7 \dots 3 \cdot 2$ $3 \cdot 3 \dots 3 \cdot 9$ $3 \cdot 10 \dots 3 \cdot 8$

20. Выканай арыфметычныя дзеянні.

$$\begin{array}{r} 15 \\ 3 \cdot 5 + 47 \\ + 15 \\ \hline 47 \\ \hline 62 \end{array}$$

$$3 \cdot 2 + 47$$

$$28 - 3 \cdot 9$$

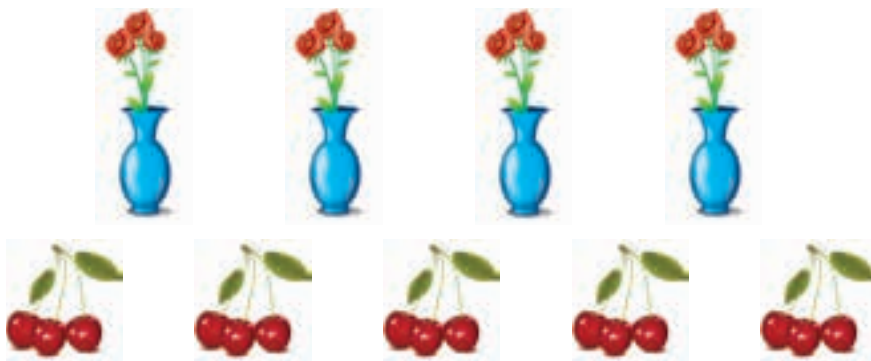
$$79 + 3 \cdot 4$$

$$3 \cdot 10 - 14$$

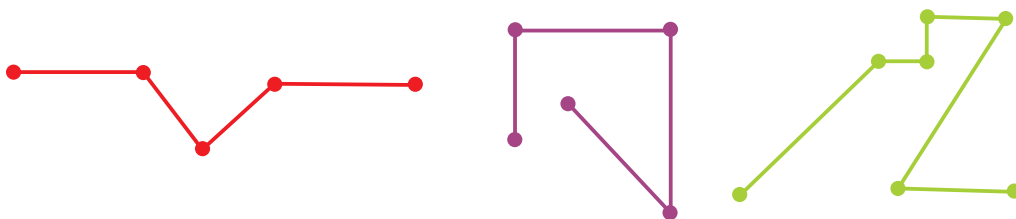
$$45 + 3 \cdot 5$$

$$50 - 3 \cdot 9$$

21. Складзі задачы.

22. Палічы, колькі адрэзкаў. Як называюцца лініі?

23. Рашы прыклады.

▲	$3 \cdot 6 = 18$	$24 - 3 \cdot 8$	$3 \cdot 9 - 27$
	$89 + 3 \cdot 3$	$2 \cdot 4 + 49$	$3 \cdot 7 - 18$
●	$3 \cdot 4 - 6$	$88 + 3 \cdot 4$	$53 + 3 \cdot 9$
	$48 + 3 \cdot 3$	$3 \cdot 5 + 75$	$82 - 3 \cdot 8$

24. Запішы.

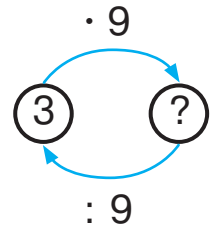
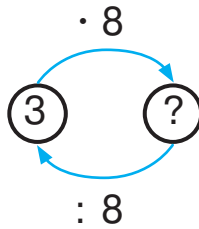
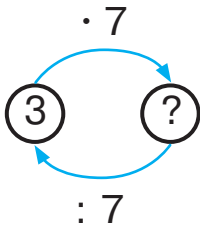
Колькі гадзін у сутках?

Прайшлі адны суткі. Колькі прайшло гадзін?

Якая дата ўчарашняга дня?

Якая дата заўтрашняга дня?

25. Лічы, записвай.

26. Раствлумач, як падлічыць дзяцей.

$$3 \cdot 4 = 12$$

$$4 \cdot 3 = 12$$

$$3 \cdot 4 = 4 \cdot 3$$

27. Начарці квадрат, старана якога 50 мм.

28. Рашы задачы.

- ▲ 15 алоўкаў расклалі пароўну ў 3 каробкі. Колькі алоўкаў у кожнай каробцы?
- 12 рыбакоў селі па трое ў лодкі. Колькі лодак занялі рыбакі?

29. Рашы прыклады.

$$3 \cdot 7 = 21$$

$$21 : 3 = 7$$

$$3 \cdot 8$$

$$24 : 3$$

$$3 \cdot 9$$

$$27 : 3$$

$$3 \cdot 6$$

$$18 : 3$$

30. Рашы задачы.

- ▲ Вучням раздалі 24 сшыткі па 3 сшыткі кожнаму. Колькі вучняў атрымалі сшыткі?
- Тром вучням пароўну раздалі 24 алоўкі. Колькі алоўкаў атрымаў кожны вучань?

31. Выканай дзяленне і множанне лікаў.

$$9 : 3 \cdot 2$$

$$12 : 3 \cdot 4$$

$$3 \cdot 4 : 3$$

$$3 \cdot 8 : 3$$

$$6 : 3 \cdot 2$$

$$18 : 3 \cdot 3$$

$$3 \cdot 5 : 3$$

$$3 \cdot 10 : 3$$

Запомні!

3

.

7

=

21

**Першы
множнік**

**Другі
множнік**

Здабытак

32. Вылічы.

$$3 \cdot 7$$

$$18 : 3$$

$$3 \cdot 9$$

$$24 : 3$$

$$2 \cdot 7 - 9$$

$$21 : 3 - 7$$

33. Складзі прыклады. Рашы прыклады.

Першы множнік	3	3	2	2	3	3	2
Другі множнік	7	9	8	9	6	8	7
Здабытак							

Запомні!

$$6 : 3 = 2$$

$$9 : 3 = 3$$

$$12 : 3 = 4$$

$$15 : 3 = 5$$

$$18 : 3 = 6$$

$$21 : 3 = 7$$

$$24 : 3 = 8$$

$$27 : 3 = 9$$

34. Рашы прыклады.

$$2 \cdot 8 + 84$$

$$47 + 6 : 2$$

$$98 - 21 : 7$$

$$36 + 27 : 3$$

$$3 \cdot 9 - 19$$

$$3 \cdot 8 + 48$$

35.

$$3 \cdot 6 \dots 6 \cdot 3$$

$$5 \cdot 3 \dots 3 \cdot 4$$

$$2 \cdot 3 \dots 3 \cdot 8$$

$$2 \cdot 2 \dots 4 \cdot 4$$

$$3 \cdot 9 \dots 9 \cdot 3$$

$$3 \cdot 3 \dots 2 \cdot 2$$

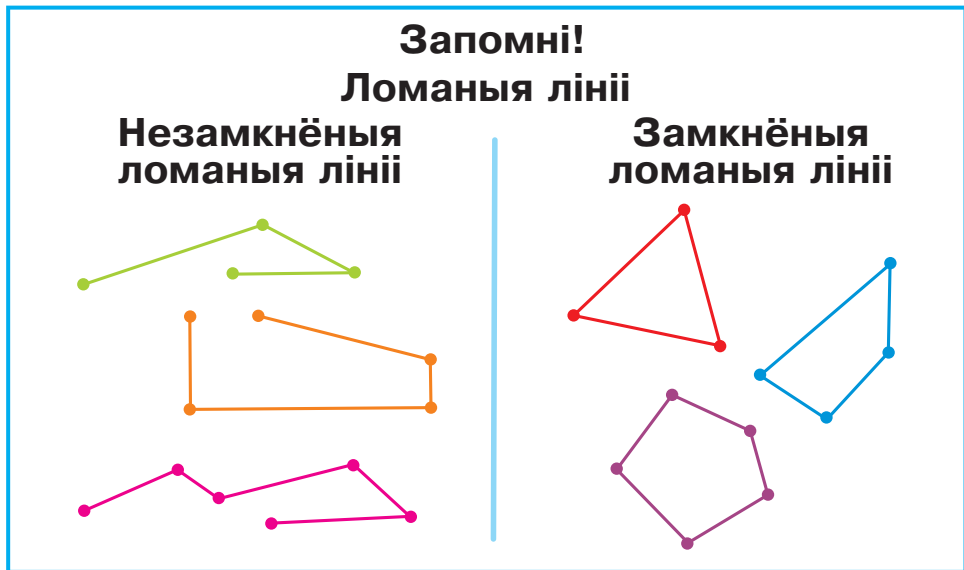
36. Замяні складанне множаннем.

$$4 + 4 + 4$$

$$4 + 4 + 4 + 4$$

$$4 + 4$$

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4$$

Начарці ў сшытку незамкнёную і замкнёную ломаня лініі.

37. Рашы задачы.

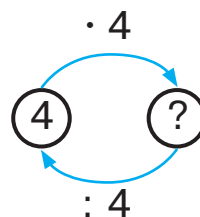
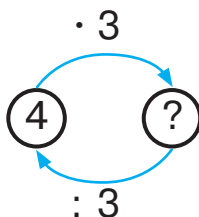
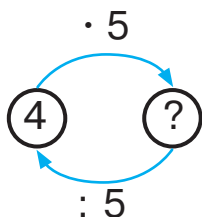
- ▲ У сталовай за кожны стол могуць сесці 4 чалавекі. Колькі чалавек можа сесці за 2 сталы? За 3 сталы? За 5 сталоў?
- Для вырабу адной табурэткі трэба зрабіць 4 ножкі. Колькі ножак трэба зрабіць для 6 табурэтак?

38. Дадавай па 4, запісывай: 4, 8, 12, ..., ..., ..., ..., ..., ..., 40.

39*. Падумай і адкажы.

Косця задумаў лік 7, дадаў да яго 1, адняў 2, памножыў вынік на 3 і раздзяліў на 2. Які лік атрымаў Косця?

40. Рашай, запісвай.

41. Рашы прыклады.

$$4 \cdot 4 - 9$$

$$4 \cdot 5 - 6$$

$$3 \cdot 4 + 8$$

$$3 \cdot 8 + 6$$

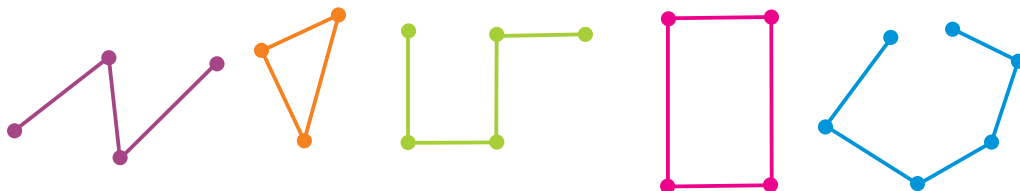
$$4 \cdot 2 + 22$$

$$4 \cdot 3 + 12$$

$$3 \cdot 7 + 9$$

$$3 \cdot 9 + 3$$

42. Лічы, колькі незамкнёных і замкнёных ломаных ліній. Лічы, колькі адрэзкаў у кожнай лініі.

43. Рашы задачы.

- ▲ За год у пасёлку пабудавалі 8 дамоў па 4 кватэры ў кожным. Колькі кватэр пабудавалі?
- У 6 каробак паклалі па 4 пірожныя, а ў 8 каробак — па 3 пірожныя. Колькі ўсяго пірожных у каробках?
- У кабінцеце 9 радоў сталоў па 4 сталы ў кожным. Колькі ўсяго сталоў у кабінцеце?

Запомні!

$4 \cdot 2 = 8$

$4 \cdot 3 = 12$

$4 \cdot 4 = 16$

$4 \cdot 5 = 20$

$4 \cdot 6 = 24$

$4 \cdot 7 = 28$

$4 \cdot 8 = 32$

$4 \cdot 9 = 36$

44. Перастаў месцамі множнікі. Рашы прыклады.

$4 \cdot 3 = 12$

$3 \cdot 4 = 12$

$2 \cdot 4$

$\square \cdot \square$

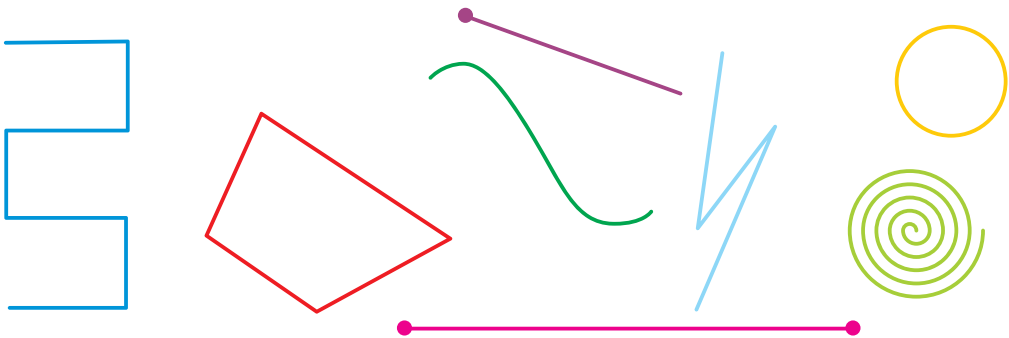
$4 \cdot 5$

$\square \cdot \square$

$3 \cdot 2$

$\square \cdot \square$

45. Назаві лініі.

46. Рашы задачы.

- ▲ У бочцы было 50 л вады. Калі ў бочку далілі вады, у ёй стала 80 л. Колькі літраў вады далілі?
- Было 38 яблыкаў. З 20 яблыкаў зварылі кампот, астатнія яблыкі раздалі пароўну 3 дзяўчынкам. Па колькі яблыкаў атрымала кожная дзяўчынка?

1. Вылічы.

$4 \cdot 7 - 19$

$4 \cdot 2 + 12$

$38 + 4 \cdot 3$

$0 + 4 \cdot 9$

$6 + 4 \cdot 6$

$4 \cdot 4 - 8$

2. Складзі прыклады і рашы іх.

$\square \cdot \square = 28$

$\square \cdot \square = 36$

$\square \cdot \square = 20$

$\square \cdot \square = 24$

$\square \cdot \square = 16$

$\square \cdot \square = 12$

3. Рашы задачу.

У цяпліцы пасадзілі 9 кустоў памідораў, на кожным кусце вырасла па 4 памідоры. Колькі ўсяго памідораў на кустах?

— 9 кустоў памідораў

Усяго памідораў — ?

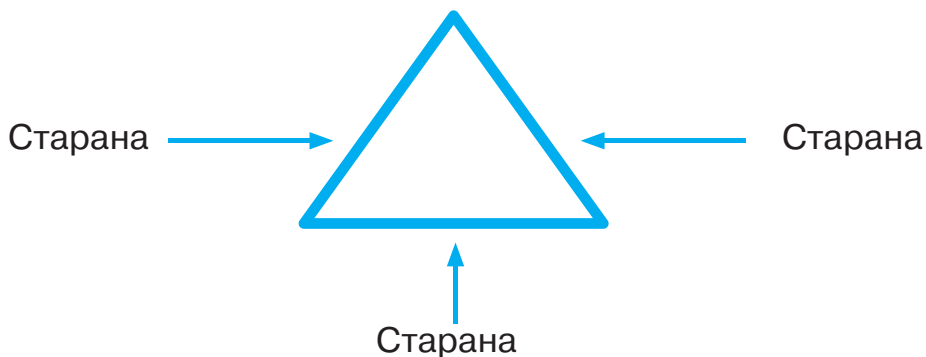
4. Складзі задачу.

5. $4 \cdot 4 \dots 2 \cdot 8$
 $4 \cdot 5 \dots 5 \cdot 4$

$4 \cdot 7 \dots 3 \cdot 9$
 $3 \cdot 6 \dots 2 \cdot 9$

$4 \cdot 3 \dots 3 \cdot 4$
 $4 \cdot 6 \dots 3 \cdot 8$

Запомні!**Трохвугольнік****6.** Рашы задачу.

20 гузікаў прышылі пароўну да 4 кашуль. Колькі гузікаў прышылі да кожнай кашулі?

7. Выканай множанне і дзяленне лікаў па ўзоры.

$$4 \cdot 6 = 24$$

$$24 : 4 = 6$$

$$4 \cdot 8$$

$$32 : 4$$

$$4 \cdot 9$$

$$36 : 4$$

$$4 \cdot 5$$

$$20 : 4$$

Запомні!

$$8 : 4 = 2$$

$$12 : 4 = 3$$

$$16 : 4 = 4$$

$$20 : 4 = 5$$

$$24 : 4 = 6$$

$$28 : 4 = 7$$

$$32 : 4 = 8$$

$$36 : 4 = 9$$

8. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{cccc} \triangle & \overset{8}{4 \cdot 2 \cdot 2} & 28 : 4 \cdot 2 & 16 : 4 \cdot 5 & 12 : 4 \cdot 6 \\ & 16 : 4 \cdot 7 & 12 : 3 : 2 & 18 : 3 : 2 & 4 \cdot 3 : 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} \bullet & \overset{4}{34 + 8 : 2} & 42 - 16 : 4 & 88 - 27 : 3 \\ & 72 - 4 \cdot 3 & 56 + 3 \cdot 8 & 42 + 36 : 4 \end{array}$$

9. Рашы задачу.

4 хлопчыкі купілі 16 цукерак і раздзялілі іх пароўну. Па колькі цукерак у кожнага хлопчыка?

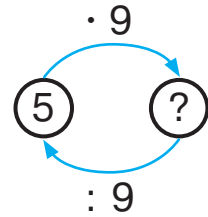
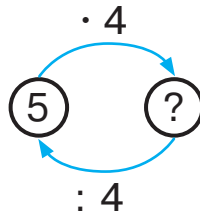
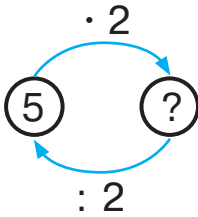
10. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{ccc} 32 - (17 + 8) & 52 - (42 + 8) & 86 - (17 + 17) \\ 46 + (24 - 7) & 28 + (18 - 15) & 72 - (46 + 4) \end{array}$$

11. Вылічы.

$$\begin{array}{cc} 34 \text{ см} - 5 \text{ см} & 28 \text{ дм} + 14 \text{ дм} \\ 50 \text{ см} - 12 \text{ см} & 39 \text{ дм} + 32 \text{ дм} \\ 65 \text{ мм} - 18 \text{ мм} & 90 \text{ мм} - 45 \text{ мм} \end{array}$$

1. Лічы вусна. Запішы арыфметычныя дзеянні.

2. $5 \cdot 4 \dots 5 \cdot 2$ $4 \cdot 5 \dots 5 \cdot 4$ $4 \cdot 9 \dots 32 : 4$
 $3 \cdot 4 \dots 2 \cdot 6$ $4 \cdot 7 \dots 5 \cdot 3$ $36 : 4 \dots 3 \cdot 5$

3. Дадавай па 5, запісвай: 5, ..., 15, ..., ..., 30, ..., 40.

4. Рашы задачу.

У каробцы 5 пірожных. Колькі пірожных у 8 такіх каробках? У 3 такіх каробках?

Запомні!

$$5 \cdot 2 = 10$$

$$5 \cdot 3 = 15$$

$$5 \cdot 4 = 20$$

$$5 \cdot 5 = 25$$

$$5 \cdot 6 = 30$$

$$5 \cdot 7 = 35$$

$$5 \cdot 8 = 40$$

$$5 \cdot 9 = 45$$

5. Замяні складанне множаннем, калі гэта магчыма. Рашы прыклады.

$$5 + 5 + 5 + 3$$

$$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$$

$$3 + 5 + 4 + 4 + 5$$

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$$

6. Вылічы.

$5 \cdot 7 + 35$

$30 + 5 \cdot 9$

$5 \cdot 8 + 60$

$90 - 5 \cdot 8$

$60 - 5 \cdot 4$

$70 - 5 \cdot 7$

7. $5 \cdot 5 \dots 3 \cdot 8$
 $5 \cdot 4 \dots 2 \cdot 10$

$5 \cdot 8 \dots 4 \cdot 10$

$3 \cdot 7 \dots 5 \cdot 3$

8. Рашы задачу.

З 6 кустоў парэчак сабралі па 5 кг ягад з кожнага куста і з 9 кустоў парэчак — па 4 кг. Колькі ўсяго кілаграмаў ягад сабралі?

9. Устаў прапушчаныя знакі.

$53 \dots 20 = 73$

$47 \dots 5 = 52$

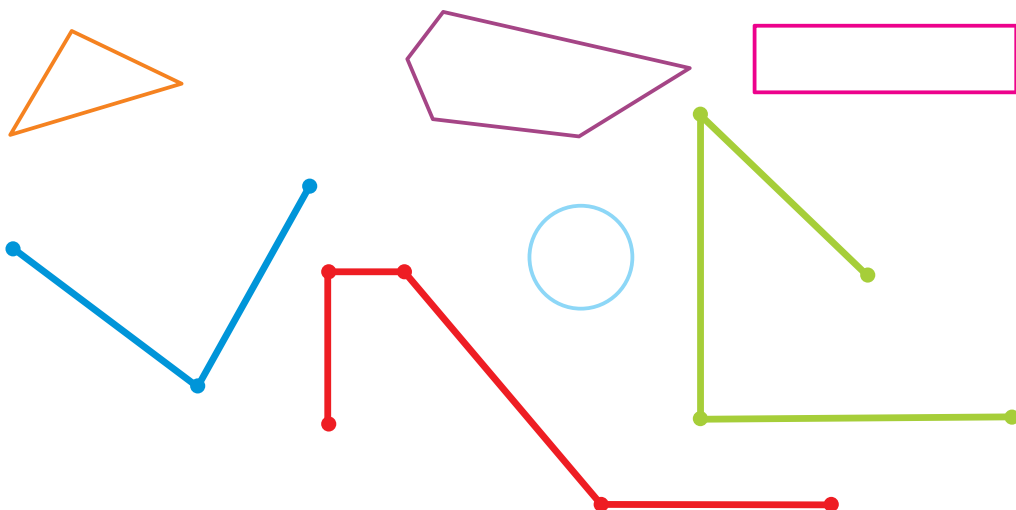
$80 \dots 10 = 70$

$5 \dots 8 = 40$

$5 \dots 9 = 45$

$18 \dots 3 = 6$

10. Лічы, колькі адрэзкаў у незамкнёнай ломанай лініі. Вымерай, запішы даўжыню кожнага адрэзка.

11. Рашы прыклады.

$$38 - 5 \cdot 4$$

$$36 : 4 + 10$$

$$24 : 4 + 72$$

$$5 \cdot 5 - 18$$

$$5 \cdot 8 - 6$$

$$100 - 5 \cdot 5$$

12. Вылічы.

На адной руцэ 5 пальцаў. Колькі пальцаў на 2, 6, 8, 10 руках?

13. Рашы задачы.

- ▲ 30 кніг раздалі пароўну 5 вучням. Колькі кніг атрымае кожны вучань?

- 35 дрэў пасадзілі пароўну ў 5 радоў. Колькі дрэў пасадзілі ў кожны рад?

Запомні!

$$10 : 5 = 2$$

$$15 : 5 = 3$$

$$20 : 5 = 4$$

$$25 : 5 = 5$$

$$30 : 5 = 6$$

$$35 : 5 = 7$$

$$40 : 5 = 8$$

$$45 : 5 = 9$$

14. Якія лікі можна раздзяліць на 5?

$\square : 5 = 3$

$\square : 5 = 4$

$\square : 5 = 2$

$\square : 5 = 7$

$\square : 5 = 9$

$\square : 5 = 8$

$\square : 5 = 6$

$\square : 5 = 5$

15. Выканай арыфметычныя дзеянні.

$10 : 5 \cdot 8$

$15 : 5 \cdot 8$

$5 \cdot 4 : 2$

$5 \cdot 3 + 23$

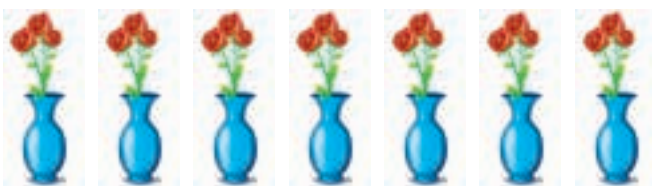
$20 : 4 \cdot 9$

$8 : 2 \cdot 5$

$5 \cdot 4 : 5$

$35 + 3 \cdot 6$

16. Складзі задачу.

7 ваз па 3 кветкі

6 ваз па 5 кветак

?

17. Вызнач, колькі дзясяткаў і адзінак у ліках:

$78 = \dots \text{ дзяс. } \dots \text{ адз.}$

$99 = \dots \text{ дзяс. } \dots \text{ адз.}$

$18 = \dots \text{ дзяс. } \dots \text{ адз.}$

$21 = \dots \text{ дзяс. } \dots \text{ адз.}$

18*. Падумай і адкажы.

Праца ў агародзе доўжыцца 4 гадзіны. Сон доўжыцца ў 2 разы больш, чым праца ў агародзе. Прагулка доўжыцца на 3 гадзіны менш, чым праца ў агародзе. Вылічы, колькі доўжыцца прагулка.

Запомні!

$6 \cdot 2 = 12$

$6 \cdot 3 = 18$

$6 \cdot 4 = 24$

$6 \cdot 5 = 30$

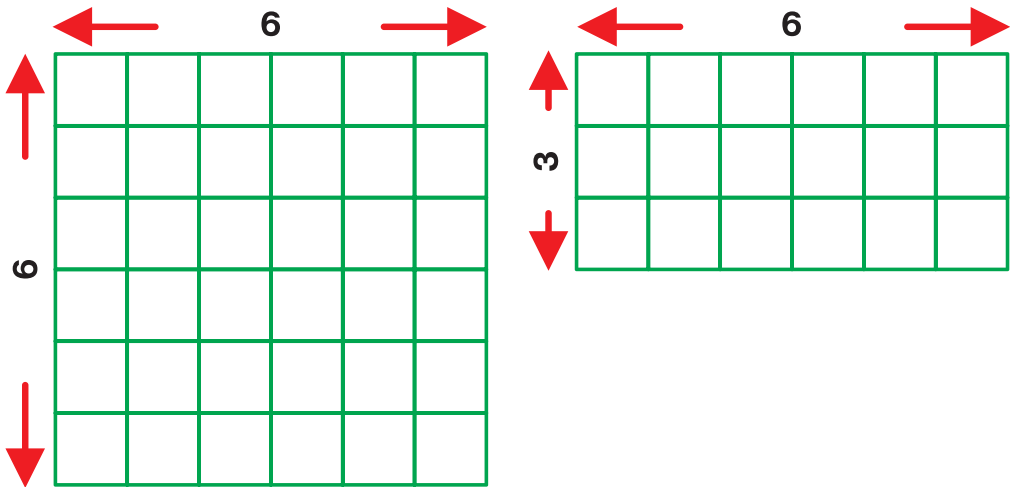
$6 \cdot 6 = 36$

$6 \cdot 7 = 42$

$6 \cdot 8 = 48$

$6 \cdot 9 = 54$

1. Палічы квадраты. Запішы арыфметычныя дзеянні.

2. Запішы прапушчаныя множнікі.

$6 \cdot \square = 24$

$\square \cdot 7 = 42$

$6 \cdot \square = 18$

$6 \cdot \square = 12$

$6 \cdot \square = 54$

$\square \cdot 4 = 24$

- 3*. Падумай і адкажы.

Дзве дзяўчынкі пайшлі ў лес па грыбы. Па дарозе яны сустрэлі двух хлопчыкаў. Колькі дзяцей пайшло ў лес па грыбы?

4. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{c} \underline{30} \\ 6 \cdot 5 - 12 \end{array}$$

$$90 - 6 \cdot 10$$

$$85 - 6 \cdot 6$$

$$\begin{array}{c} \underline{24} \\ 16 + 6 \cdot 4 \end{array}$$

$$6 \cdot 8 - 19$$

$$6 \cdot 9 + 26$$

5. Параўнай прыклады. Чым яны падобныя? Чым адрозніваюцца?

$$\begin{array}{|c|} \hline 6 \cdot 3 \\ \hline 3 \cdot 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 6 \cdot 8 \\ \hline 8 \cdot 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 5 \cdot 6 \\ \hline 6 \cdot 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 6 \cdot 1 \\ \hline 4 \cdot 6 \\ \hline \end{array}$$

6. Правер рашэнні прыкладаў. Выпішы прыклады з правільнымі адказамі.

$$6 \cdot 2 = 12$$

$$4 \cdot 6 = 26$$

$$5 \cdot 6 = 35$$

$$6 \cdot 8 = 48$$

$$2 \cdot 6 = 12$$

$$6 \cdot 4 = 24$$

$$6 \cdot 5 = 30$$

$$8 \cdot 6 = 46$$

7. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{c} \underline{30} \\ 6 \cdot 5 - 17 \end{array}$$

$$70 - 6 \cdot 8$$

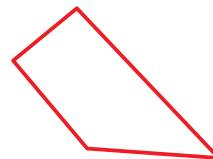
$$18 + 6 \cdot 7$$

$$\begin{array}{c} \underline{24} \\ 48 - 6 \cdot 4 \end{array}$$

$$6 \cdot 9 - 12$$

$$6 \cdot 6 - 18$$

Запомні!
Гэта — чатырохвугольнікі.

8. Запішы лікі ад меншага да большага: 94, 18, 99, 58, 10, 34, 40.

9. 38 ... 39 48 ... 48 73 ... 63 66 ... 96
30 ... 29 39 ... 93 35 ... 5 40 ... 47

10. Выканай складанне і адніманне лікаў.

$\underline{69} + \underline{20}$	$32 + 47$	$40 + 27$	$69 + 10$
$\underline{75} - \underline{24}$	$56 - 30$	$59 - 22$	$69 - 27$

11. Лічы вусна.

$9 + 2$	$8 + 3$	$8 + 8$	$7 + 7$
$9 + 3$	$7 + 4$	$8 + 4$	$6 + 6$

Запомні!

$12 : 6 = 2$

$18 : 6 = 3$

$24 : 6 = 4$

$30 : 6 = 5$

$36 : 6 = 6$

$42 : 6 = 7$

$48 : 6 = 8$

$54 : 6 = 9$

12. Складзі прыклады на дзяленне.

$6 \cdot 2 = 12$

$12 : 6 = 2$

$12 : 2 = 6$

$6 \cdot 3$

...

...

$6 \cdot 4$

...

...

$6 \cdot 6$

...

...

$6 \cdot 7$

...

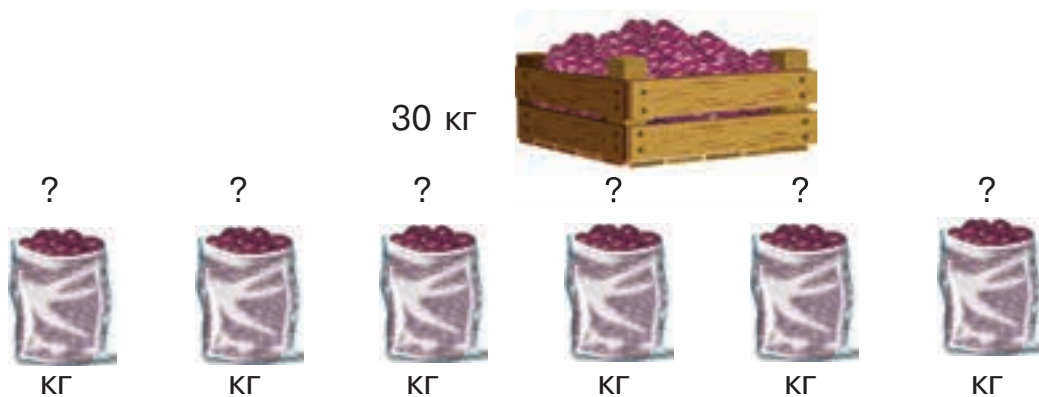
...

13. Рашы задачы.

- ▲ 24 яблыкі расклалі на 6 талерак пароўну. Колькі яблыкаў на кожнай талерцы?

- 30 кг сліў расклалі ў 6 пакетаў пароўну. Колькі кілаграмаў сліў у кожным пакеце?

14*. Падумай і адкажы.

На сталe ляжаў адзін яблык. Яго раздзялілі на 4 часткі. Колькі апельсінаў ляжыць на сталe?

15. Складзі прыклады на множанне.

$$24 : 6 = 4$$

$$4 \cdot 6 = 24$$

$$6 \cdot 4 = 24$$

$$12 : 3$$

...

...

$$30 : 6$$

...

...

$$18 : 6$$

...

...

16. Рашы задачы.

- ▲ У лодцы змяшчаецца 6 чалавек. Колькі чалавек можа сесці ў 5 такіх лодак?

- Для рамонту дома прывезлі 7 бляшанак фарбы па 6 кг у кожнай. Колькі кілаграмаў фарбы прывезлі для рамонту?

17. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{r} \underline{30} \\ 6 \cdot 5 = 12 \end{array}$$

$$6 \cdot 8 = 18$$

$$\begin{array}{r} \underline{4} \\ 24 : 6 = 4 \end{array}$$

$$42 : 6 = 7$$

$$30 : 6 = 5$$

$$36 : 6 = 6$$

18. Выканай арыфметычныя дзеянні.

$$\begin{array}{r} \underline{5} \\ 75 + 30 = 105 \end{array}$$

$$56 + 32 = 88$$

$$\begin{array}{r} \underline{5} \\ 6 \cdot 9 = 54 \end{array}$$

$$6 \cdot 9 = 54$$

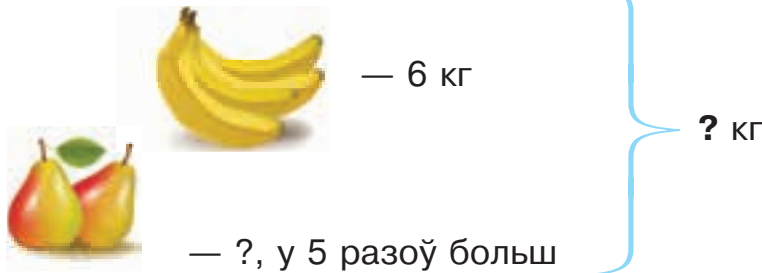
$$46 + 6 \cdot 3 = 54$$

$$71 + 45 = 116$$

19*. Падумай і адкажы.

Тры рыбакі пайшлі на рыбалку. Першы злавіў 13 рыб, другі — 17 рыб, а трэці — 6. Свой улоў рыбакі падзялілі на трох пароўну. Колькі рыб у кожнага рыбака?

20. Складзі задачу.

21. Лічы вусна.

$9 + 5$

$8 + 9$

$7 + 9$

$11 + 9$

$5 + 9$

$6 + 8$

$5 + 8$

$12 + 8$

22. Рашы задачу.

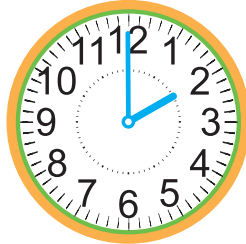
У калгасе 12 трактароў, 5 з іх адправілі працаваць на адно поле і 5 трактароў — на другое поле. Колькі трактароў не працуе?

1. Вылічы.

Прайшла 1 гадзіна. Гэта колькі мінут? Колькі гадзін паказваюць стрэлкі гадзіннікаў на рысунках?

$$1 \text{ гадзіна (гадз.)} = 60 \text{ мінут (мін)}$$

2. Складай і аднімай лікі.

$$\begin{aligned} 1 \text{ гадз.} &- 35 \text{ мін} \\ 60 \text{ мін} &- 35 \text{ мін} = 25 \text{ мін} \end{aligned}$$

$$1 \text{ гадз.} - 45 \text{ мін}$$

$$25 \text{ мін} + 35 \text{ мін}$$

$$1 \text{ гадз.} - 25 \text{ мін}$$

$$1 \text{ гадз.} - 48 \text{ мін}$$

$$52 \text{ мін} + 8 \text{ мін}$$

$$15 \text{ мін} + 45 \text{ мін}$$

3. Рашы задачу.

На прагулцы дзеці былі 1 гадзіну і яшчэ 30 мінут. Колькі ўсяго мінут дзеці былі на прагулцы?

4. 1 гадз. ... 40 мін
60 мін ... 24 гадз.

1 гадз. ... 60 мін
20 мін ... 20 гадз.

5. Рашы задачы.

1 суткі (сут.) = 24 гадзіны (гадз.)

- ▲ Дождж ішоў 2 дні і дзве ночы.
Колькі сутак ішоў дождж?

- Па дарозе з дому ў школу Грыша ідзе 30 мін, а Іра — на 8 мін больш. Колькі часу ідзе Іра ў школу?

6. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ 24 : 6 + 17 \\ 30 : 6 + 28 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 49 + 18 : 6 \\ 63 - 48 : 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 - 54 : 6 \\ 42 : 6 + 84 \end{array}$$

7. 1 м ... 10 дм 10 мм ... 1 см 2 м ... 1 дм

8. Складзі задачу.

— 8 кг

— ?, на 7 кг больш

?

9. Запішы па парадку месяцы года.

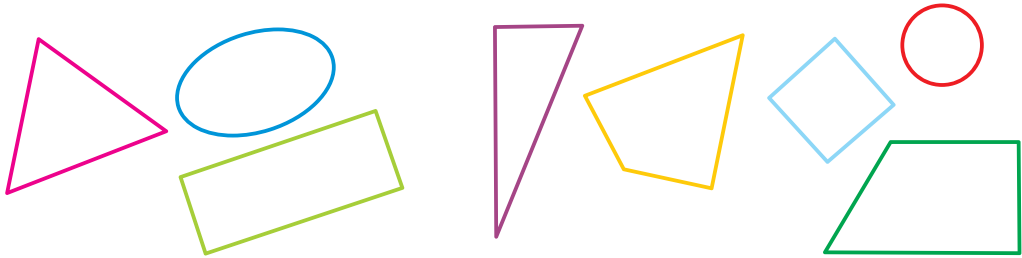
Студзень, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ...

10. Успомні парадок дзеянняў. Рашы прыклады.

▲ $23 - 3 \cdot 7$ $54 : (32 - 26)$ $27 : 3 + 1$
 $38 - 20 : 5$ $40 : (23 - 10)$ $32 : 4 + 10$

● $4 \cdot 5 - 7 \cdot 2$ $6 \cdot 9 - 5 \cdot 7$ $3 \cdot 3 + 2 \cdot 2$
 $20 : 4 + 16 : 4$ $6 \cdot 6 + 2 \cdot 2$ $54 : 6 - 2 \cdot 4$

11. Колькі чатырохвугольнікаў?

12. Складзі задачы.

13. Начарці акружнасці з радыусамі 3, 4, 5 см.

1. Чытай, паказвай.

Цэлы
яблыкПалавіна
яблыкаДзве палавіны
яблыкаЦэлая
грушаПалавіна
грушыДзве палавіны
грушыЦэлы
тортПалавіна
тортаДзве палавіны
торта

**Яблык, грушу, торт раздзялілі на 2 роўныя часткі,
на дзве палавіны, папалам.**

2. Рашы прыклады.

$20 + 30$

$56 + 10$

$34 + 5$

$43 + 12$

$91 - 23$

$100 - 26$

$45 - 9$

$35 - 18$

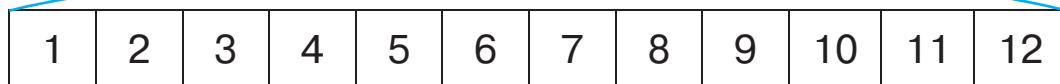
$35 - 17$

$44 + 20$

$51 - 8$

$88 + 12$

1 год = 12 месяцаў

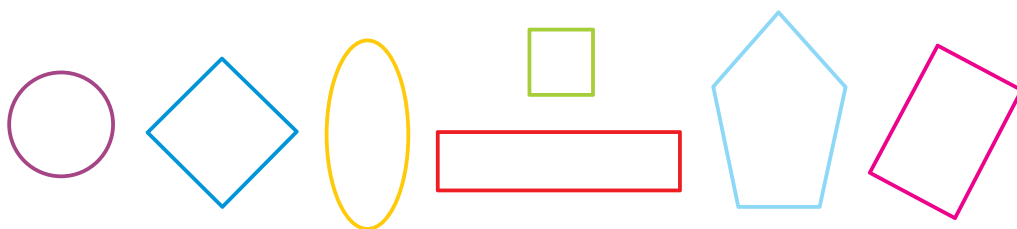

Палавіна года
Першае паўгоддзе — 6 мес. Палавіна года
Другое паўгоддзе — 6 мес.

7. На якія геаметрычныя фігуры падобныя гэтыя пячэнні? Колькі кругоў? Колькі трохвугольнікаў? Колькі чатырохвугольнікаў? Прыдумай задачы.

8. Сярод геаметрычных фігур знайдзі прамавугольнікі. Падлічы, колькі прамавугольнікаў.

9. Выканай складанне лікаў.

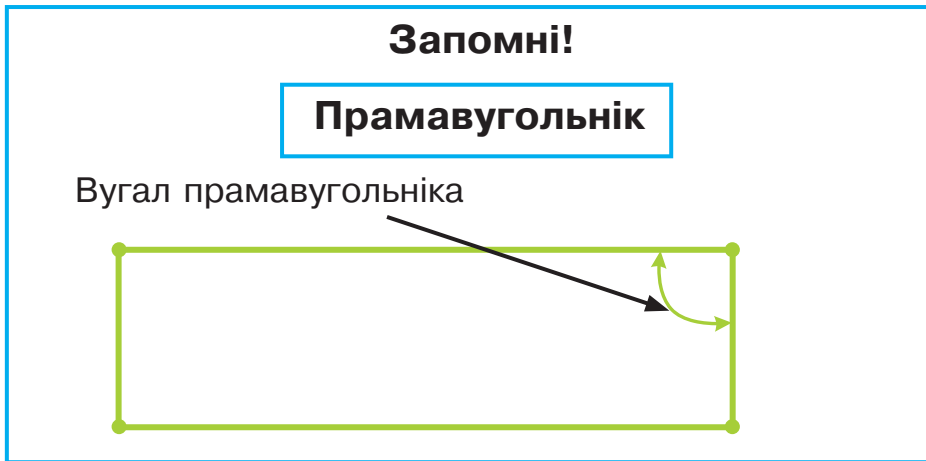
$$\begin{array}{r} \boxed{23} \\ + \boxed{61} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 23 + 61 \\ 54 + 11 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 + 20 \\ 27 + 21 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 + 15 \\ 51 + 41 \end{array}$$

10. Чытай. Адказвай на пытанні.

Колькі вугоў у прамавугольніка? Як называюцца вуглы прамавугольніка? Колькі старон у прамавугольніка?

Супрацьлеглыя стараны прамавугольніка **знаходзяцца насупраць адна адной.**

Супрацьлеглыя стараны **роўныя.**

У прамавугольніка **ўсе вуглы прамыя.**

11. Начарці прамавугольнік са старанамі 5 см і 3 см.

12. Выканай адніманне лікаў.

$$\begin{array}{r} 49 \\ -27 \\ \hline \end{array}$$

$49 - 27$

$83 - 40$

$45 - 25$

$93 - 51$

$78 - 47$

$64 - 33$

13. Чытай, паказвай.

Цэлая буханка хлеба

Палавіна буханкі хлеба

Чацвёртая частка буханкі хлеба

Хлеб раздзялілі на 2 роўныя часткі, на дзве палавіны, папалам. Адна частка — гэта палавіна.

Хлеб раздзялілі на 4 роўныя часткі. Адна частка — гэта чацвёртая частка, або чвэрць хлеба.

14. Рашы задачу.

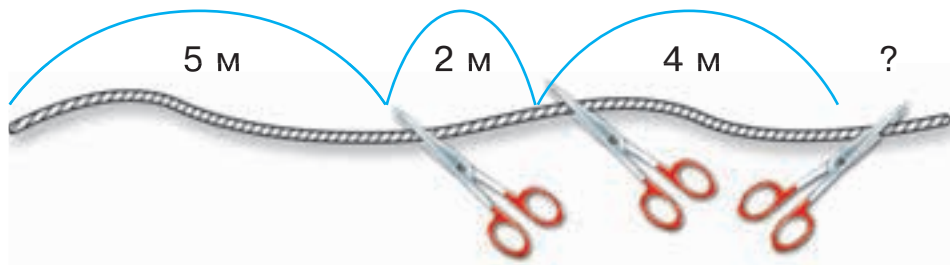
У каробцы 20 алоўкаў. Іх раздалі 4 вучням па роўну. Колькі алоўкаў атрымаў кожны вучань? Колькі алоўкаў складае **чацвёртая частка**?

15. Выканай заданні.

- ▲ Начарці адрэзак даўжынёй 8 см. Начарці адрэзак, роўны палавіне гэтага адрэзка. Як даведацца, якой даўжыні палавіна адрэзка?
- Абвядзі 10 клетчак у сшытку. Зафарбуй палавіну клетчак.
- Абвядзі 12 клетчак у сшытку. Зафарбуй чацвёртую частку ўсіх клетчак. На колькі роўных частак трэба раздзяліць клетчкі? Колькі клетчак трэба зафарбаваць?

16. Рашы задачу.

Ад вяроўкі даўжынёй 12 м адрэзалі 5 м, потым — 2 м, потым — яшчэ 4 м. Колькі метраў вяроўкі засталася?

17. Запішы прапушчаныя складаемыя. Рашы прыклады.

$$6 + 3$$

$$16 + \square = 19$$

$$5 + 4$$

$$7 + 2$$

$$17 + \square = 19$$

$$5 + 3$$

$$4 + 2$$

$$\square + 2 = 16$$

$$4 + 3$$

1. Чытай. Тлумач запісы.

100 кг

1 ц

50 кг

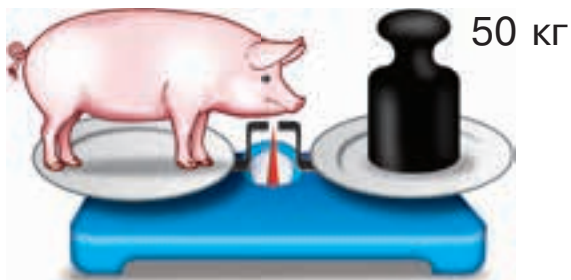
50 кг

100 кг

1 ц

100 кг — 1 цэнтнер (ц)
100 кг = 1 ц

50 кг

2. Адкажы на пытанне.

Маса быка 1 ц. Колькі гэта кілаграмаў? Запішы.

1 ц

? кг

3. Рашы задачу.

Гаспадыня выгадала дзвюх свіней. Маса адной свінні 1 ц, а другой — на 30 кг меншая. Якая маса другой свінні?

Запомні!
Адзін цэнтнер — 100 кг.
50 кг — палавіна цэнтнера.

4. Вылічы.

$27 \text{ ц} + 40 \text{ ц}$	$57 \text{ ц} - 30 \text{ ц}$	$36 \text{ ц} + 10 \text{ ц} : 5$
$13 \text{ ц} + 17 \text{ ц}$	$68 \text{ ц} + 32 \text{ ц}$	$46 \text{ ц} + 10 \text{ ц} : 2$
$24 \text{ ц} - 11 \text{ ц}$	$32 \text{ ц} - 20 \text{ ц}$	$62 \text{ ц} - 12 \text{ ц} : 4$

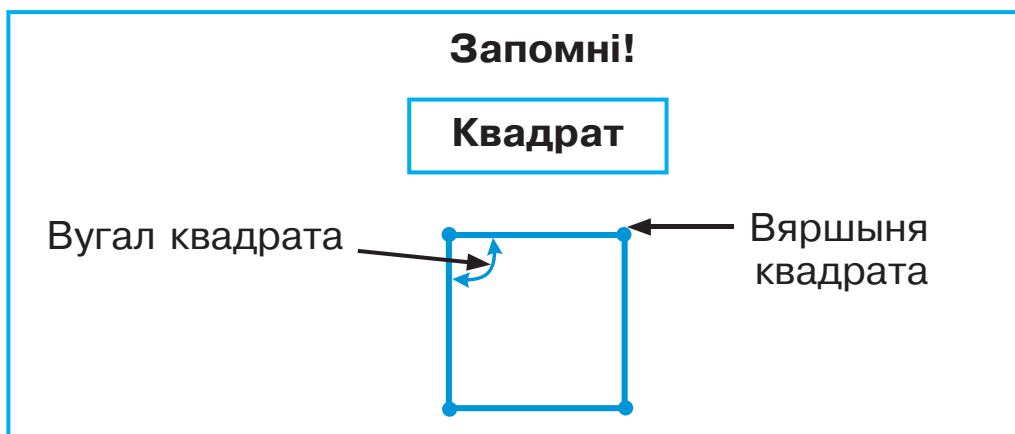
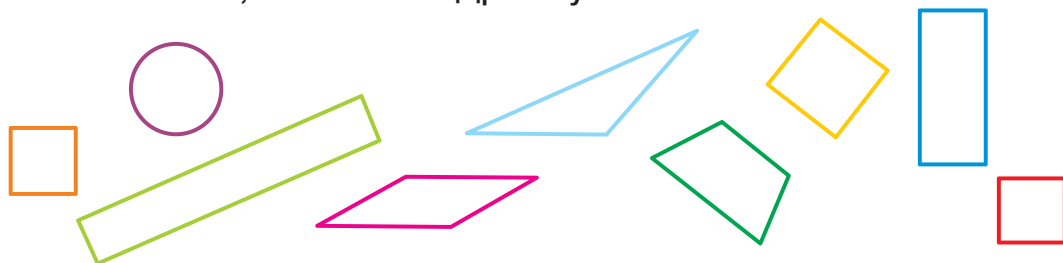
5. Павяліч на 30 ц велічыні: 20 ц, 8 ц, 1 ц, 24 ц.

6. Растлумач, што паказана на малюнках.

7. Начарці адрэзак даўжынёй 60 мм і адрэзак — на 20 мм даўжэйшы.

8. Сярод геаметрычных фігур знайдзі квадраты.
Палічы, колькі квадратаў.

9. Адкажы на пытанні.
Колькі вугоў у квадрата?
Колькі вяршынь?
Як называюцца вуглы квадрата?
Якія па даўжыні супрацьлеглыя стораны квадрата?
10. Начарці квадрат са стараной 5 см.
11. Вылічы.
$70 \text{ кг} + 30 \text{ кг}$	$45 \text{ ц} + 14 \text{ ц}$	$1 \text{ ц} - 80 \text{ кг}$
$1 \text{ ц} - 40 \text{ кг}$	$75 \text{ кг} - 53 \text{ кг}$	$35 \text{ кг} + 65 \text{ кг}$

12. Лічы па 5 мінут. Колькі часу паказваюць гадзіннікі?

13. Вылічы.

$$20 \text{ мін} + (54 \text{ мін} - 14 \text{ мін})$$

$$1 \text{ гадз.} - (1 \text{ гадз.} - 20 \text{ мін})$$

$$1 \text{ гадз.} - (27 \text{ мін} + 33 \text{ мін})$$

$$12 \text{ гадз.} + (20 \text{ гадз.} - 8 \text{ гадз.})$$

30 мінут — палавіна гадзіны (паўгадзіны).

14. Лічы, колькі месяцаў вырошчвалі бульбу, агуркі, памідоры.

	Паса- дзілі	Сабралі			
Бульба	май				верасень
Агуркі	май		ліпень		
Памідоры	май			жнівень	

1. Рашы задачы.

- ▲ На рынак прывезлі 100 кг вінаграду. Прадалі 3 скрыні вінаграду па 8 кг у кожнай. Колькі вінаграду засталася прадаць?

Было — 100 кг

Прадалі

8 кг

8 кг

8 кг

Засталася — ?

- У калгасе на малочнай ферме працуюць 46 чалавек, а на свінаферме — на 16 чалавек менш. Колькі чалавек працуе на гэтых фермах?
- Для рамонту кватэры купілі 4 бляшанкі фарбы па 3 кг кожная. Колькі кілаграмаў фарбы купілі?

3кг

3 кг

3 кг

3 кг

2. Вылічы.

$$70 \text{ ц} + 20 \text{ ц}$$

$$43 \text{ ц} + 21 \text{ ц}$$

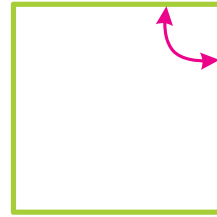
$$1 \text{ ц} - 43 \text{ кг}$$

$$1 \text{ ц} - 20 \text{ кг}$$

$$35 \text{ кг} - 13 \text{ кг}$$

$$25 \text{ кг} + 45 \text{ кг}$$

3. Параўнай геаметрычныя фігуры.

Лічы, колькі старон.

Колькі вуглоў?

Колькі вяршынь?

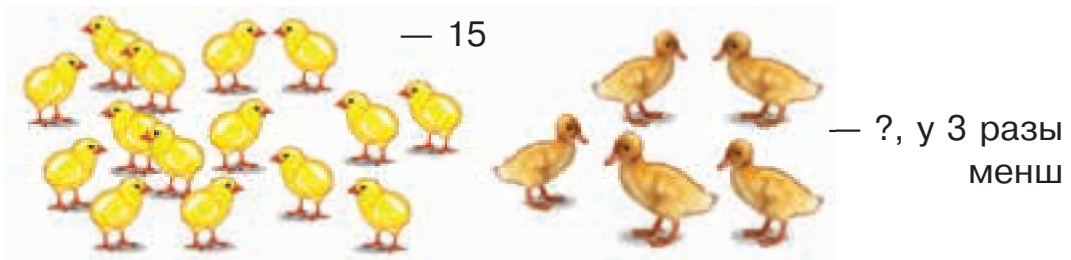
Параўнай вуглы па велічыні.

Параўнай па даўжыні супрацьлеглыя стораны
прамавугольніка.

Якія па даўжыні стораны ў квадрата?

4. Рашы задачу.

Бабуля выгадавала 15 куранят, а качанят — у 3 разы менш. Колькі качанят выгадавала бабуля?

5. Параўнай дадзеныя ўмовы задачы.

У сталовую адной школы прывезлі 100 кг гародніны, а ў сталовую другой школы — 1 ц гародніны. У якую сталовую прывезлі гародніны больш?

6. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{r} \text{10} \\ + 99 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{.10} \\ - 72 \\ \hline 26 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 98 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 84 \\ \hline 39 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 53 \\ \hline 27 \end{array}$$

7. Начарці незамкнёную ломаную лінію з 5 адрэзкаў. Начарці замкнёную ломаную лінію з 3 адрэзкаў.

8. Рашы задачу.

У майстэрні было 96 м тоўстага і тонкага дроту. Зрасходавалі 56 м тонкага дроту і 34 м тоўстага дроту. Колькі метраў дроту засталася ў майстэрні?

Зрасходавалі

? метраў дроту
засталася

9. Вылічы.

$$34 + 3 \cdot 2$$

$$45 + 20 : 4$$

$$12 + 3 \cdot 6$$

$$44 + 18 : 3$$

$$53 + 3 \cdot 2$$

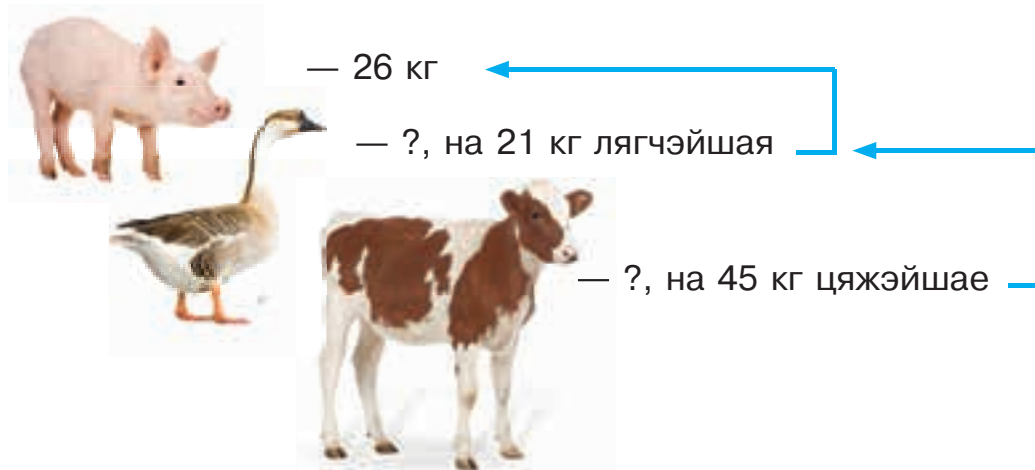
$$75 + 5 \cdot 3$$

10. Рашы задачы.

- ▲ У адным бітоне 50 л малака, у другім — столькі ж. Прадалі 30 л. Колькі літраў малака засталася?

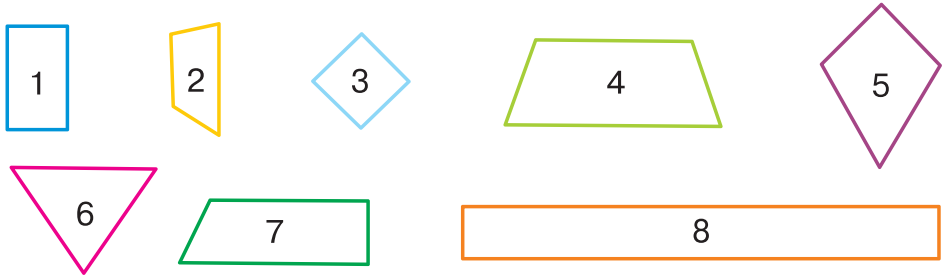

- Маса парасяці 26 кг. Гусь на 21 кг лягчэйшая за парася, а цяля — на 45 кг цяжэйшае за гусь. Якая маса цяляці?

- У возеры плавала 30 качак, а гусей — у 5 разоў менш. Колькі птушак плавала ў возеры?
- Паштальён разнёс 6 часопісаў, а газет — у 8 разоў больш. Колькі газет разнёс паштальён чытачам?

11. Назаві нумары чатырохвугольнікаў, прамавугольнікаў, квадратаў.

12. Рашы прыклады.

▲ $12 + (20 + 38)$ $21 + (60 + 19)$ $42 + (8 + 50)$

● $37 + 3$ $38 + 2$ $55 + 5$ $80 - 3$
 $40 - 3$ $40 - 2$ $60 - 5$ $90 - 7$

13. Рашы задачу.

Адна вавёрка знайшла 8 арэхаў, а другая — у 2 разы больш. Колькі арэхаў знайшла другая вавёрка?

8 арэхаў

?, у 2 разы больш

- 14*. Падумай і адкажы.

У саборніцтвах удзельнічала 5 сямей, у кожнай тата, мама і двое дзяцей. Колькі чалавек удзельнічала ў саборніцтвах?

1. Виконай адніманне лікаў.

$$\begin{array}{r} .10 \\ 80 \\ - 56 \\ \hline \end{array}$$

$80 - 56$

$70 - 65$

$50 - 34$

$90 - 13$

$60 - 42$

$80 - 46$

2. Рашы задачы.

- ▲ У кнізе 30 старонак. Учора Каця прачытала 10 старонак, а сёння — 5 старонак. Колькі старонак засталася прачытаць Каці?

- Адна курыца ў месяц з'ядае 3 кг зерня. Колькі кілаграмаў зерня з'ядуць 9 курыц за месяц?

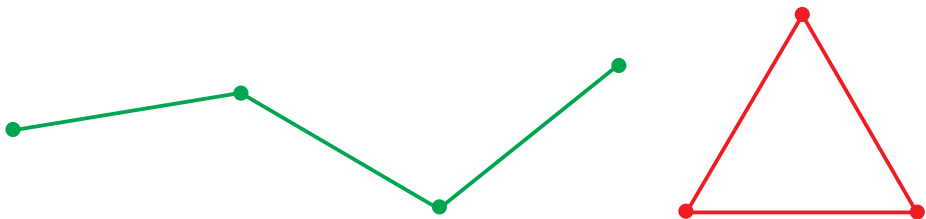
3*. Падумай і адкажы.

Дзіма і Саша — браты. У іх разам 100 марак пароўну. У дзень нараджэння Дзіма падарыў Сашу яшчэ 20 марак. Колькі марак стала ў Сашы?

4. Лічы вусна.

- ▲ Колькі трэба пяцёрак, каб атрымаць лікі 10, 20, 25, 40, 45, 50?
- З палачак вучань склаў 5 квадратаў. Колькі яму для гэтага трэба палачак?
- Сям'я нарыхтавала на зіму дровы: 6 бярозавых бярэвён, 6 асінавых, 6 яловых. Колькі ўсяго бярэвён нарыхтавалі?

5. Знайдзі даўжыню незамкнёнай і замкнёнай ломаных ліній. Параўнай іх па даўжыні.

6. Рашы задачы.

- ▲ Было 15 кг сліў. На кампот зрасходавалі 5 кг. Колькі кілаграмаў сліў засталася?
- Дзеці сабралі 10 кг суніц і 8 кг чарніц. 5 кг ягад з'елі. Колькі кілаграмаў ягад засталася?

7. Рашы прыклады.

$52 + 48$

$48 + 35$

$50 - 9$

$86 - 40$

$22 - 6$

$25 + 25$

$41 + 55$

$14 + 12$

8. Складзі задачу.

9. Выканай адніманне лікаў.

$$\begin{array}{r} .10 \\ -92 \\ \underline{27} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -43 \\ -16 \\ \underline{\quad} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -73 \\ -28 \\ \underline{\quad} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -85 \\ -47 \\ \underline{\quad} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -61 \\ -33 \\ \underline{\quad} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -61 \\ -31 \\ \underline{\quad} \end{array}$$

10.

$25 : 5 \dots 28 : 4$

$40 : 5 \dots 32 : 4$

$5 \cdot 6 \dots 40 : 4$

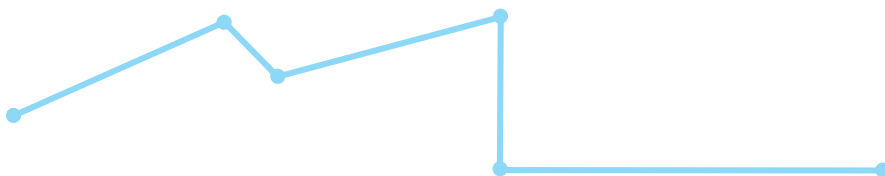
$5 \cdot 9 \dots 36 : 4$

$5 \cdot 7 \dots 24 : 4$

$35 : 5 \dots 21 : 3$

11. Начарці незамкнёную ломаную лінію з чатырох адрэзкаў. Начарці замкнёную ломаную лінію з трох адрэзкаў.

12. Вымерай даўжыню незамкнёнай ломанай лініі.

13. Рашы прыклады.

▲	$55 - 25$	$58 + 40$	$40 - 9$	$100 - 45$
	$29 + 29$	$19 + 19$	$45 + 55$	$100 - 63$
	$43 + 38$	$67 - 49$	$100 - 58$	$100 - 27$

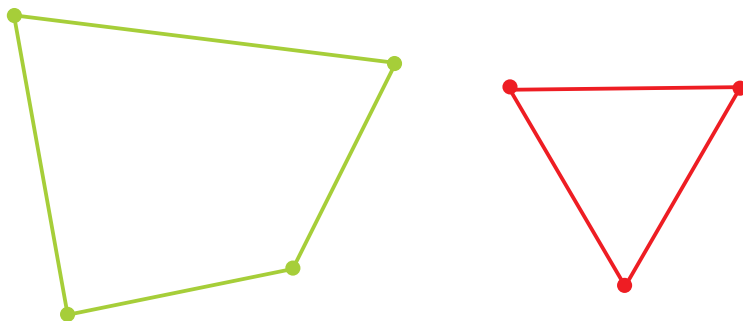
●	$38 + 16 - 27$	$81 - 47 + 24$	$100 - 25 + 15$
	$99 - (45 + 22)$	$78 - (16 + 24)$	$84 - (22 + 27)$

■	$35 : 5 + 4$	$3 \cdot 8 + 6$	$4 \cdot 9 - 6$
	$16 + 2 \cdot 7$	$40 : 5 + 2$	$90 - 5 \cdot 4$

14. Рашы задачу.

У новым доме 20 кватэр. Чацвёртую частку кватэр ужо засялілі жыхары. Колькі кватэр заселена? Колькі кватэр яшчэ не заселена?

15. Вымерай даўжыню замкнёных ломаных ліній.

16. Вылічы.

$35 + 2$	$35 + 22$	$40 - 6$	$40 - 36$
$35 + 5$	$35 + 25$	$40 - 26$	$40 - 30$

17. Рашы задачы.

- ▲ Даўжыня адной вяроўкі 12 м, а другой — на 8 м большая. Якая даўжыня другой вяроўкі?
- Адно возера мае глыбіню 4 м, а другое — на 2 м глыбейшае. Якой глыбіні другое возера?

4 м

На 2 м глыбейшая

18. Вылічы.

Лік 3 павялічыць у 5 разоў.

Лік 2 памножыць на 4.

Лік 5 павялічыць у 2 разы.

Лік 6 памножыць на 3.

19. Вылічы.

Па 2 узяць 3 разы.

$$2 + 2 + 2$$

Па 3 узяць 3 разы.

$$3 \cdot 3$$

Па 3 узяць 6 разоў.

Па 3 узяць 4 разы.

Па 2 узяць 5 разоў.

Па 2 узяць 8 разоў.

Па 3 узяць 9 разоў.

Па 2 узяць 7 разоў.

1. Лічы па 7 да 70: 7, 14, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., 70.

Колькі сямёрак у ліку 70?

Які лік складуць дзве сямёркі? Запішы гэты лік.

Запомні!

$$7 \cdot 2 = 14$$

$$7 \cdot 3 = 21$$

$$7 \cdot 4 = 28$$

$$7 \cdot 5 = 35$$

$$7 \cdot 6 = 42$$

$$7 \cdot 7 = 49$$

$$7 \cdot 8 = 56$$

$$7 \cdot 9 = 63$$

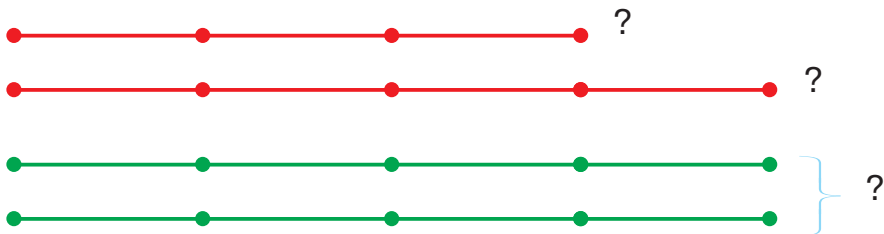
2. Лічы, колькі прамавугольнікаў, колькі квадратаў.

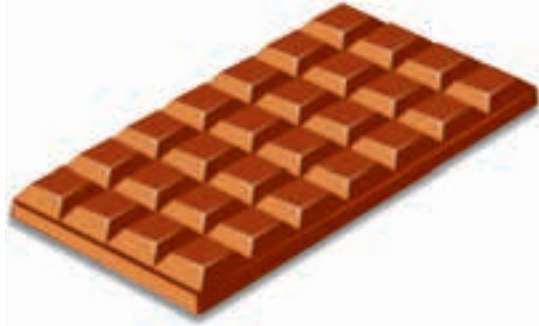
3. Вылічы.

У тыдні 7 дзён. Колькі дзён у 3 тыднях? У 4 тыднях? У 8 тыднях? Колькі ў месяцы поўных тыдняў? Колькі дзён у месяцы?

Тыдзень

4. У плітцы шакаладу многа квадратаў. Падлічы, колькі ўсяго квадратаў.

5. Рашы задачу.

У школьную сталовую прывезлі 95 кг цукру. На працягу 5 дзён расходавалі па 7 кг цукру кожны дзень. Колькі кілаграмаў цукру засталася ў сталовай?

6. $7 \cdot 4 \dots 4 \cdot 7$ $6 \cdot 9 \dots 7 \cdot 4$ $4 \cdot 3 \dots 6 \cdot 2$
 $7 \cdot 8 \dots 7 \cdot 7$ $7 \cdot 2 \dots 6 \cdot 3$ $6 \cdot 6 \dots 7 \cdot 3$

7. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{lll} 7 \cdot 4 - 18 & 60 - 7 \cdot 6 & 7 \cdot (45 - 39) \\ 7 \cdot 5 + 28 & 20 + 7 \cdot 7 & (31 - 25) \cdot 7 \end{array}$$

8. Вылічы і запішы.

Колькі дзён у тыдні? Колькі тыдняў у адным месяцы? Колькі месяцаў у годзе? Назаві месяц, з якога пачынаецца год. Колькі сутак у кожным месяцы?

9. Рашы задачы.

- ▲ Было 35 алоўкаў. Іх расклалі ў пяць каробак пароўну. Колькі алоўкаў паклалі ў кожную каробку?

- Было 5 каробак. З кожнай каробкі ўзялі па 7 алоўкаў. Колькі ўсяго алоўкаў узялі?

10. Начарці адрэзак даўжынёй 7 см. Раздзялі адрэзак на сем роўных частак. Якая даўжыня кожнай часткі адрэзка?

- 11*. Падумай і адкажы.

Пракат адной пары канькоў для дарослых каштуе 5 рублёў, для дзяцей — 3 рублі. Колькі рублёў каштуе пракат канькоў для сям'і з трох чалавек, у якой двое дарослых і адно дзіця?

12. Чытай, запісвай.

$7 \cdot 2 = 14$ $14 : 2 = 7$ $14 : 7 = 2$	$7 \cdot 3 = 21$ $21 : 3 = 7$ $21 : 7 = 3$	$7 \cdot 4 = 28$ $28 : 4 = 7$ $28 : 7 = 4$
$7 \cdot 5 = 35$ $35 : 5 = 7$ $35 : 7 = 5$	$7 \cdot 6 = 42$ $42 : 6 = 7$ $42 : 7 = 6$	$7 \cdot 7 = 49$ $49 : 7 = 7$
$7 \cdot 8 = 56$ $56 : 8 = 7$ $56 : 7 = 8$	$7 \cdot 9 = 63$ $63 : 9 = 7$ $63 : 7 = 9$	$7 \cdot 10 = 70$ $70 : 7 = 10$

Запомні!

$14 : 7 = 2$

$21 : 7 = 3$

$28 : 7 = 4$

$35 : 7 = 5$

$42 : 7 = 6$

$49 : 7 = 7$

$56 : 7 = 8$

$63 : 7 = 9$

13. Рашы задачу.

У пасажырскім пеездзе 16 вагонаў, а ў электрапеездзе — у 2 разы менш. Колькі вагонаў у электрапеездзе?

14. Рашы задачу.

У парку пасадзілі 42 бярозы, а дубоў — у 7 разоў менш. Колькі ўсяго дрэў пасадзілі ў парку?

15*. Адкажы на пытанне.

У нядзелю ў лыжны паход пайшлі 28 хлопчыкаў, а дзяўчынак — у 4 разы менш. Колькі дзяўчынак пайшло ў паход? Дзіма адмовіўся ад паходу і застаўся дома гуляць у камп'ютарныя гульні. Дайце параду Дзіме.

16. Рашы задачы.

- ▲ Побач са школай вясной пасадзяць 7 вішань, а яблынь — у 5 разоў больш. Колькі фруктовых дрэў пасадзяць?
- Для жывога кутка купілі 28 маленькіх рыбак, а вялікіх — у 7 разоў менш. Колькі вялікіх і маленькіх рыбак купілі для жывога кутка?

17. Рашы задачы.

- ▲ На выраб 7 кармушак для птушак затрацілі 70 цвікоў. На кожную кармушку затрацілі аднолькавую колькасць цвікоў. Колькі цвікоў пайшло на выраб адной кармушкі?

- У сталярнай майстэрні з 56 дошак зрабілі сталы. Колькі сталоў зрабілі, калі на выраб аднаго стала выкарыстоўвалі 7 дошак?

— 7 дошак

56 дошак

? сталоў

18. Выпішы лікі, якія можна раздзяліць на 7.

14, 71, 35, 18, 49, 7, 80.

19. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{r} 3 \\ 21 : 7 + 38 \end{array}$$

$$63 : 7 + 25$$

$$37 - 28 : 7$$

$$54 - 49 : 7$$

$$49 : 7 + 36$$

$$48 : 6 + 53$$

1. Дадавай па 8 да 80. Запішы лікі.

8, 16, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., 80.

Колькі васьмёрак мае лік 16, 32?

2. Памяняй месцамі множнікі. Выканай множанне.

$$2 \cdot 8 = 16$$

$$8 \cdot 2 = 16$$

$$3 \cdot 8$$

$$4 \cdot 8$$

$$5 \cdot 8$$

$$6 \cdot 8$$

$$7 \cdot 3$$

$$8 \cdot 8$$

Запомні!

$$8 \cdot 2 = 16$$

$$8 \cdot 3 = 24$$

$$8 \cdot 4 = 32$$

$$8 \cdot 5 = 40$$

$$8 \cdot 6 = 48$$

$$8 \cdot 7 = 56$$

$$8 \cdot 8 = 64$$

$$8 \cdot 9 = 72$$

3. Вылічы.

$$8 \cdot 6 - 29$$

$$8 \cdot 7 - 47$$

$$8 \cdot 3 + 38$$

$$8 \cdot 8 - 46$$

$$8 \cdot 4 - 16$$

$$8 \cdot 5 - 17$$

4. Рашы прыклады.

$$52 - 5 \cdot 8$$

$$90 - 8 \cdot 1$$

$$51 - 8 \cdot 6$$

$$62 - 7 \cdot 4$$

$$66 - 8 \cdot 6$$

$$7 \cdot 8 - 49$$

5. Лічы, запісвай лікі:

17, 18, ..., ..., ..., 22.

40, 39, ..., ..., ..., 35.

38, 39, ..., ..., ..., 43.

74, 73, ..., ..., ..., 69.

6. Рашы задачы.

- ▲ У школьную сталовую прывезлі 7 бітонаў малака па 8 л і 6 бітонаў — па 5 л. Колькі ўсяго літраў малака прывезлі ў школьную сталовую?

7 бітонаў

6 бітонаў

? л малака

- На градцы пасадзілі 5 радоў памідораў па 8 кустоў і 7 радоў — па 6 кустоў. Колькі ўсяго кустоў памідораў пасадзілі?

7. Замяні множанне складаннем.

$$8 \cdot 4 = 8 + 8 + 8 + 8$$

$$8 \cdot 6$$

$$8 \cdot 3$$

$$6 \cdot 3$$

8. Выпішы прыклады, у якіх няма памылак.

$$8 \cdot 4 = 32$$

$$7 \cdot 7 = 48$$

$$8 \cdot 9 = 74$$

$$4 \cdot 4 = 18$$

$$7 \cdot 3 = 23$$

$$8 \cdot 5 = 40$$

$$8 \cdot 10 = 80$$

$$8 \cdot 3 = 21$$

9. Адкажы на пытанні.

Білет на поезд з Мінска да Магілёва каштуе 10 рублёў, а на маршрутнае таксі — на 2 рублі даражэй. Колькі каштуе білет на маршрутнае таксі? Колькі грошай трэба зрасходаваць на білет для праезду на маршрутным таксі туды і назад?

10. Чытай, запісвай.

$8 \cdot 2 = 16$ $16 : 2 = 8$ $16 : 8 = 2$	$8 \cdot 3 = 24$ $24 : 3 = 8$ $24 : 8 = 3$	$8 \cdot 4 = 32$ $32 : 4 = 8$ $32 : 8 = 4$
$8 \cdot 5 = 40$ $40 : 5 = 8$ $40 : 8 = 5$	$8 \cdot 6 = 48$ $48 : 6 = 8$ $48 : 8 = 6$	$8 \cdot 7 = 56$ $56 : 7 = 8$ $56 : 8 = 7$
$8 \cdot 8 = 64$ $64 : 8 = 8$	$8 \cdot 9 = 72$ $72 : 9 = 8$ $72 : 8 = 9$	$8 \cdot 10 = 80$ $80 : 8 = 10$

Запомні!

$16 : 8 = 2$

$24 : 8 = 3$

$32 : 8 = 4$

$40 : 8 = 5$

$48 : 8 = 6$

$56 : 8 = 7$

$64 : 8 = 8$

$72 : 8 = 9$

11. Адкажы на пытанне.

З дому да тэатра Таццяне Іванаўне трэба ехаць на метро, а потым 3 прыпынкі на аўтобусе. Адзін жэтон на метро каштуе 60 капеек, а адзін талон на аўтобус — 55 капеек. Колькі грошай спатрэбіцца Таццяне Іванаўне на праезд да тэатра і назад дадому?

12. Рашы задачы.

- ▲ Для паліўкі агарода 8 хлопчыкаў прынеслі пароўну 32 вядры вады. Па колькі вёдзер вады прынёс кожны хлопчык?

32 вядры

8 хлопчыкаў

- Для аклейкі пакояў у кватэры спачатку купілі 30 скруткаў шпалер, потым яшчэ 6 скруткаў. Для аклейкі аднаго пакоя трэба 6 скруткаў шпалер. Колькі пакояў можна абклеіць шпалерамі?

30 скруткаў

Яшчэ 6 скруткаў

- На ўроку працы для вырабу ліхтарыкаў вучні атрымалі 100 лістоў каляровай паперы. 36 лістоў былі шэрыя, а астатнія — чырвоныя. Чырвоныя лісты раздалі вучням па 8 штук кожнаму. Колькі вучняў атрымалі чырвоныя лісты?

100 лістоў

36 лістоў шэрай паперы

? лістоў чырвонай паперы

13. Вымерай даўжыню адрэзкаў ломанай лініі.

1. Дадавай па 9 да 90, запісвай.
9, 18, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., 90.

2. Рашы прыклады. Параўнай адказы.

$$3 \cdot 9 = 27$$

$$9 \cdot 3 = 27$$

$$4 \cdot 9$$

$$9 \cdot 4$$

$$5 \cdot 9$$

$$9 \cdot 5$$

$$6 \cdot 9$$

$$9 \cdot 6$$

$$7 \cdot 9$$

$$9 \cdot 7$$

Запомні!

$$9 \cdot 2 = 18$$

$$9 \cdot 3 = 27$$

$$9 \cdot 4 = 36$$

$$9 \cdot 5 = 45$$

$$9 \cdot 6 = 54$$

$$9 \cdot 7 = 63$$

$$9 \cdot 8 = 72$$

$$9 \cdot 9 = 81$$

3. Замяні множанне складаннем.

$$9 \cdot 3 = 9 + 9 + 9$$

$$9 \cdot 5$$

$$4 \cdot 9$$

$$9 \cdot 4$$

4. У магазіне прадалі 9 тартоў «Мядовы», а тартоў «Казка» — у 8 разоў больш. Колькі тартоў «Казка» прадалі ў магазіне?

— 9

— ?, у 8 разоў больш

5. Вылічы.

45

$9 \cdot 5 - 17$

$9 \cdot 7 - 45$

$9 \cdot 2 + 9$

$9 \cdot 4 - 28$

$9 \cdot 8 - 38$

$9 \cdot 9 - 54$

6. Выканай складанне і адніманне лікаў.

$27 + 36 + 23$

$56 + 19 - 36$

$85 - (17 + 25)$

$34 + 17 - 14$

$42 - (12 + 23)$

$100 - (40 + 32)$

7. Рашы задачу.

Паштальён прынёс у дом 9 пісем, а віншавальных паштовак — у 3 разы больш. Колькі паштовак прынёс паштальён?

8. $9 \cdot 2 \dots 6 \cdot 3$ | $9 \cdot 7 \dots 7 \cdot 9$ | $9 \cdot 9 \dots 9 \cdot 8$
 $9 \cdot 4 \dots 6 \cdot 6$ | $9 \cdot 6 \dots 8 \cdot 9$ | $9 \cdot 5 \dots 5 \cdot 9$

9. Складзі прыклады на дзяленне па ўзоры.

$9 \cdot 2 = 18$	$9 \cdot 3 = 27$	$9 \cdot 4 = 36$	$9 \cdot 5 = 45$
$18 : 2 = 9$	$27 : \square$	$36 : \square$	$45 : \square$
$18 : 9 = 2$	$27 : \square$	$36 : \square$	$45 : \square$

$9 \cdot 6 = 54$	$9 \cdot 7 = 63$	$9 \cdot 8 = 72$	$9 \cdot 9 = 81$
$54 : 6 = 9$	$63 : 7$	$72 : 8$	$81 : 9$
$54 : 9 = 6$	$63 : 9$	$72 : 9$	

10. Рашы задачы.

- ▲ На калёсы пагрузілі 9 мяшкоў бульбы, а на машыну — у 9 разоў больш. Колькі ўсяго мяшкоў бульбы пагрузілі на калёсы і машыну?

9 мяшкоў

?, у 9 разоў больш

? мяшкоў

- У кніжнай шафе 3 паліцы. На дзвюх паліцах стаіць па 9 кніг, а на трэцяй паліцы — 12. Колькі ўсяго кніг у шафе?

? усяго кніг

9 кніг

9 кніг

12 кніг

11. Выканай складанне.

$$7 \text{ дм} + 3 \text{ дм} = 10 \text{ дм} = 1 \text{ м}$$

$$6 \text{ дм} + 4 \text{ дм}$$

$$1 \text{ мм} + 9 \text{ мм}$$

$$5 \text{ см} + 5 \text{ см}$$

12*. Падумай і адкажы.

Абанемент у басейн каштуе 25 рублёў на месяц пры наведванні адзін раз у тыдзень. Колькі трэба заплаціць за абанемент пры наведванні басейна 2 разы на тыдзень? 3 разы на тыдзень?

Запомні!

$18 : 9 = 2$

$54 : 9 = 6$

$27 : 9 = 3$

$63 : 9 = 7$

$36 : 9 = 4$

$72 : 9 = 8$

$45 : 9 = 5$

$81 : 9 = 9$

13. Рашы задачы.

- ▲ На адным лясным участку нарыхтавалі 56 бярвён, на другім — 16 бярвён. Колькі трэба груза-вых машын, каб вывезці бярвёны, калі на кожную машыну грузяць па 9 бярвён?

Па 9 бярвён

- У магазін прывезлі 81 кг памідораў і расклалі пароўну ў 9 скрынь. Колькі кілаграмаў памідораў у кожнай скрыні?

14. Рашы прыклады.

$20 + 10$

$35 + 20$

$64 + 3$

$35 + 12$

$60 - 10$

$68 - 30$

$87 - 4$

$96 - 14$

15. Адкажы на пытанні.

- ▲ Сума аднолькавых складаемых роўная 12. Назаві складаемыя. Запішы.
- Сума запісана з дапамогай 8 аднолькавых складаемых і роўная 24. Назаві складаемыя. Запішы.
- Адрэзак даўжынёй 18 см падзялілі на роўныя адрэзкі па 6 см кожны. Колькі роўных адрэзкаў атрымалася?

16. Рашы задачу. Адкажы на пытанні.

Купілі 4 пакеты бульбы па 3 кг і 3 пачкі мукі па 4 кг. Колькі купілі кілаграмаў бульбы? Колькі кілаграмаў мукі? Што цяжэйшае: 4 пакеты бульбы ці 3 пачкі мукі?

Колькі ўсяго кілаграмаў бульбы і мукі купілі?

17. Успомні парадак выканання дзеянняў. Рашы прыклады.

$$24 : 6 + 7 \cdot 9 \qquad 7 \cdot 5 - 70 : 7 \qquad 36 : 6 + 7 \cdot 6$$

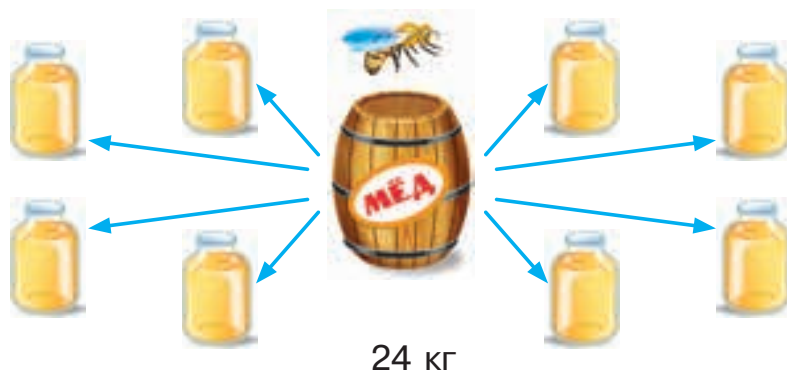
$$56 : 7 + 5 \cdot 3 \qquad 7 \cdot 7 - 21 : 7 \qquad 24 : 4 + 7 \cdot 4$$

18*. Падумай і адкажы.

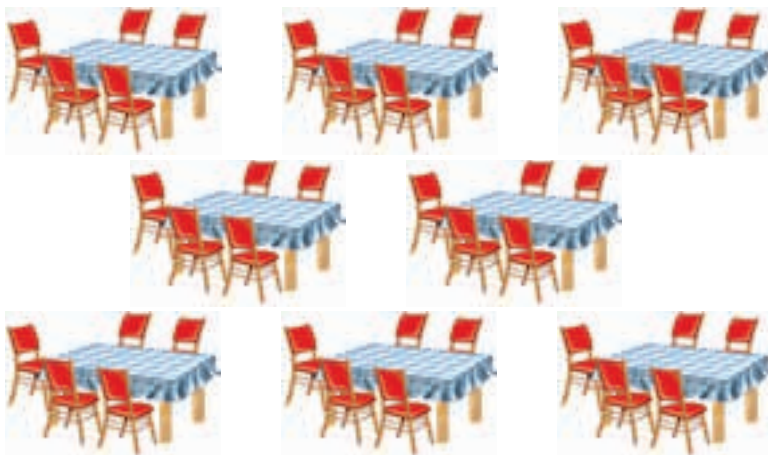
Піца ў кафэ каштуе 9 рублёў. Андрэй на дзень нараджэння запрасіў у кафэ 5 сяброў і заказаў кожнаму піцу. Колькі грошай заплаціў Андрэй за свой заказ?

19. Рашы задачы.

- ▲ У бочачцы было 24 кг мёду. Яго разлілі ў 8 слоікаў пароўну. Колькі кілаграмаў мёду налілі ў кожны слоік?

- У школьнай сталовай 8 сталоў. За кожны стол могуць сесці 5 вучняў. Колькі вучняў можа адначасова абедаць у сталовай?

20. Вылічы.

$$\begin{array}{|l|l|l|}
 \hline
 35 + (16 + 7) & 75 - (42 + 18) & 56 + (41 - 9) \\
 \hline
 53 + (18 + 4) & 39 - (18 + 17) & 42 - (24 + 18) \\
 \hline
 \end{array}$$

21. Рашы задачу.

У сакавіку і красавіку было 27 дажджлівых дзён, а сонечных — у 3 разы менш. Колькі ўсяго сонечных і дажджлівых дзён было ў сакавіку і красавіку?

— 27 дзён

— ?, у 3 разы менш

}

22. Рашы прыклады.

$16 : (42 - 34)$

$90 : (7 + 2)$

$9 \cdot 3 - 18$

$9 \cdot (75 - 73)$

$9 \cdot (56 - 47)$

$23 + 72 + 5$

23. Дапоўні пытанні. Рашы задачы.

▲ Лена праязджае да школы 8 прыпынкаў, Зоя — у 2 разы менш, а Зіна — у 5 разоў больш за Зою. Колькі ... ?

● Было 90 м электрычнага проваду. Яго разрэзалі на тры часткі. У адной частцы атрымалася 26 м проваду, у другой — 18 м. Колькі ... ?

24. Успомні парадак выканання дзеянняў. Рашы прыклады.

$70 - 3 \cdot 4$

$2 \cdot (66 - 62)$

$52 + 32 : 8$

$25 + 2 \cdot 7$

$18 : (90 - 88)$

$100 - 18 : 2$

25. Вылічы.

$$72 - 51 + 13$$

$$2 \cdot 2 \cdot 3$$

$$9 \cdot 4 + 14$$

$$28 + 41 - 37$$

$$40 : 5 : 2$$

$$9 \cdot 8 - 12$$

26. Складзі задачу і рашы яе.

Усяго 94 дрэвы

Яблынь

59

Груш

21

Вішань

?

27. $60 \dots 72$ | $84 \dots 89$ | $35 \dots 53$ | $21 \dots 82$
 $100 \dots 49$ | $79 \dots 99$ | $14 \dots 46$ | $79 \dots 67$

28. Складзі прыклады. Атрымай у адказе 1 м.

$$70 \text{ см} + \square = 100 \text{ см} = 1 \text{ м}$$

$$60 \text{ см} + \square \text{ см}$$

$$80 \text{ см} + \square \text{ см}$$

$$10 \text{ см} + \square \text{ см}$$

$$0 \text{ см} + \square \text{ см}$$

$$30 \text{ см} + \square \text{ см}$$

$$20 \text{ см} + \square \text{ см}$$

$$40 \text{ см} + \square \text{ см}$$

$$50 \text{ см} + \square \text{ см}$$

$$90 \text{ см} + \square \text{ см}$$

1. Рашы задачы. Раствумач рашэнне. Правер рашэнне задач.

- ▲ 7 алоўкаў раздалі двум вучням пароўну. Колькі алоўкаў атрымаў кожны вучань? Колькі алоўкаў засталася?

Атрымалі

1 аловак застаўся

Рашэнне

$7 : 2 = 3$ (ал.) (астача 1 аловак)

Адказ: па 3 алоўкі атрымаў кожны вучань, 1 аловак застаўся.

Праверка

$3 \cdot 2 + 1 = 7$ (ал.)

- Вучням раздалі 8 сшыткаў па 3 сшыткі кожнаму. Колькі вучняў атрымалі сшыткі? Колькі сшыткаў засталася?

? сшыткаў засталася

Рашэнне

$8 : 3 = 2$ (вуч.) (астача 2 сшыткі)

Адказ: 2 вучні атрымалі сшыткі, 2 сшыткі заста-
лося.

Праверка

$$3 \cdot 2 + 2 = 8 \text{ (сш.)}$$

2. Рашы прыклады. Падкрэслі прыклады з астачай.
Выканай праверку рашэння.

Рашэнне**Праверка**

$$11 : 2 = 5 \text{ (астача 1)}$$

$$2 \cdot 5 + 1 = 11$$

$4 : 2$

$12 : 3$

$16 : 3$

$11 : 4$

$10 : 2$

$13 : 2$

$18 : 4$

$8 : 4$

3. Вылічы.

$$7 \text{ см} : 2 = 3 \text{ см (астача 1 см)}$$

$14 \text{ дм} : 5$

$18 \text{ мм} : 6$

$4 \text{ см} : 3$

$19 \text{ мм} : 3$

$24 \text{ мм} : 3$

$24 \text{ мм} : 5$

$6 \text{ дм} : 4$

$13 \text{ мм} : 2$

4. Запішы лікі, якія дзеляцца на 2 без астачы:
6, 7, 10, 12, 15, 17, 20.

5. Рашы задачу. Адкажы на пытанні.

Для аклейкі двух аднолькавых пакояў купілі
17 скруткаў шпалер. На кожны пакой патрацілі
7 скруткаў шпалер. Колькі пакояў абклеілі? Колькі
скруткаў шпалер засталася?

6. Складзі і рашы прыклады.

Суму лікаў 18 і 36 раздзялі на 9.

Рознасць лікаў 27 і 9 раздзялі на 3.

Здабытак лікаў 8 і 5 раздзялі на 4.

Дзель лікаў 24 і 4 памнож на 5.

7. Складзі задачу.

56 кг

?, у 8 разоў лягчэйшая

?

8. Рашы задачу.

24 гузікі прышылі да 5 навалачак пароўну. Колькі гузікаў прышылі да кожнай навалачкі? Колькі гузікаў засталася?

24

5

? гузікаў засталася

9. Вылічы.

$$6 \cdot 4 + 10$$

$$42 + (10 - 2)$$

$$8 + 35 : 5$$

$$32 : 8 \cdot 5$$

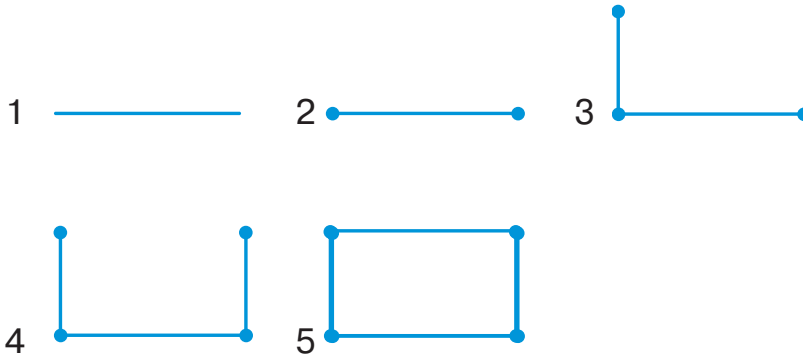
$$16 - 12 : 2$$

$$7 \cdot 4 + 2$$

10. Запішы лікі, якія дзеляцца на 3 без астачы:
15, 9, 4, 7, 12, 8, 16, 21.

Запішы лікі, якія дзеляцца на 5 без астачы:
15, 17, 8, 20, 24, 27, 30, 45.

11. Што трэба начарціць спачатку? Што потым?
Начарці чатырохвугольнік.

12. Начарці прамавугольнік.

Даўжыня старон прамавугольніка:

13. Начарці квадрат.

Даўжыня стараны квадрата:

- 14*. Падумай і адкажы.

Абанемент у аквапарк на тры гадзіны для дарослага каштуе 24 рублі, для дзіцяці — 17 рублёў. Колькі грошай павінна заплаціць сям'я з трох чалавек (двое дарослых і адно дзіця), наведваючы аквапарк?

5. Начарці адрэзак даўжынёй 10 см. Адзнач адну пятую частку адрэзка. Колькі гэта сантыметраў?

6. Правер рашэнне прыкладаў. Знайдзі памылкі і выпраў.

$$7 \cdot 4 = 28$$

$$42 : 7 = 8$$

$$9 \cdot 8 = 72$$

$$32 : 8 = 4$$

$$6 \cdot 8 = 49$$

$$43 : 6 = 8$$

$$8 \cdot 5 = 41$$

$$63 : 7 = 9 \text{ (астача 2)}$$

$$8 \cdot 6 = 48$$

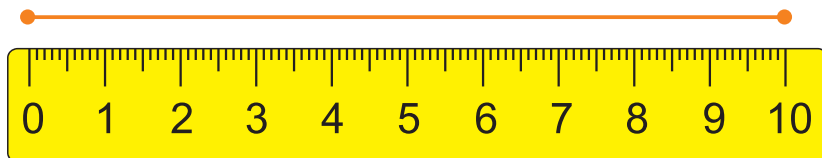
7. Рашы задачы.

▲ Было 20 сшыткаў. Іх расклалі на 5 роўных частак. Адну пятую частку ўсіх сшыткаў выкарысталі для вырабу картак з заданнямі. Колькі сшыткаў выкарысталі?

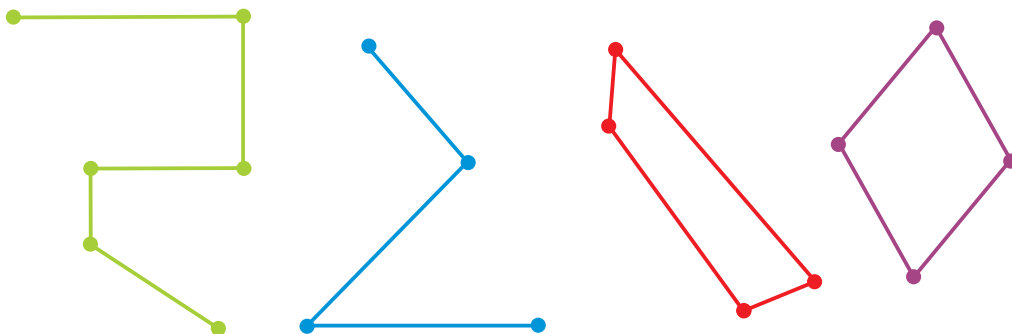

● У майстэрню па пашыве і рамонце адзення закупілі 30 швейных машын. Пятую частку швейных машын устанавілі. Колькі машын засталася ўстававіць?

8. Начарці адрэзак даўжынёй 10 см. Падзялі яго на 10 роўных частак. Колькі сантыметраў складае адна дзясятая частка адрэзка?

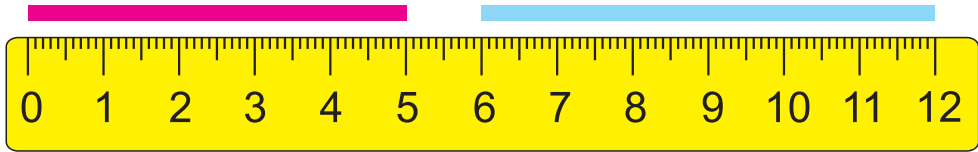

9. Назаві лініі. Вымерай адрэзкі. Знайдзі даўжыню ліній.

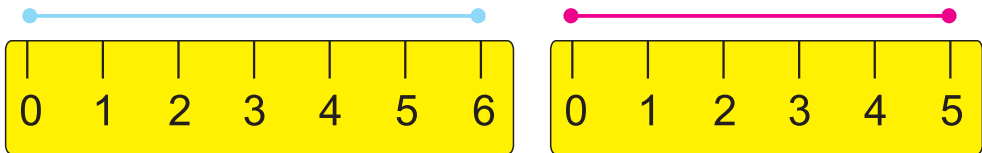

10. Начарці палоску даўжынёй 40 мм. Зафарбуй чацвёртую частку палоскі.
11. Рашы задачы.
- ▲ У адным садзе 26 яблынь, а ў другім — на 4 яблыні больш. Колькі яблынь у другім садзе?
 - Скрыня з клубніцамі ваżyць 8 кг, а скрыня з лімонамі — у 2 разы больш. Колькі ваżyць скрыня з лімонамі?

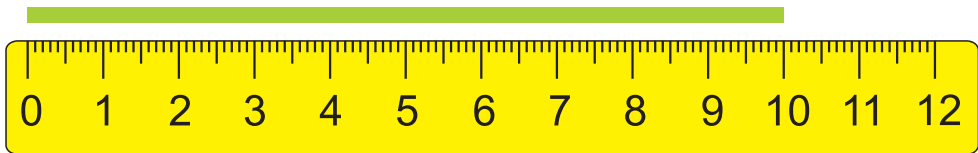
1. Якой даўжыні палоскі?

2. Якой даўжыні будуць адрэзкі, калі іх павялічыць на 2 см? Паменшыць на 2 см? Начарці адрэзкі.

Дэцыметр 10 см = 1 дм

3. Вылічы.

$$99 \text{ см} + 1 \text{ см} = 100 \text{ см}$$

$$100 \text{ см} = 1 \text{ м}$$

$$80 \text{ см} + 20 \text{ см}$$

$$63 \text{ см} + 7 \text{ см}$$

$$28 \text{ см} + 72 \text{ см}$$

$$91 \text{ см} + 9 \text{ см}$$

$$37 \text{ см} + 53 \text{ см}$$

$$7 \text{ см} + 5 \text{ см}$$

4. Вылічы, запішы адказы, якія меншыя за адзін метр.

$$92 \text{ см} - 2 \text{ см}$$

$$100 \text{ см} - 0 \text{ см}$$

$$89 \text{ см} - 31 \text{ см}$$

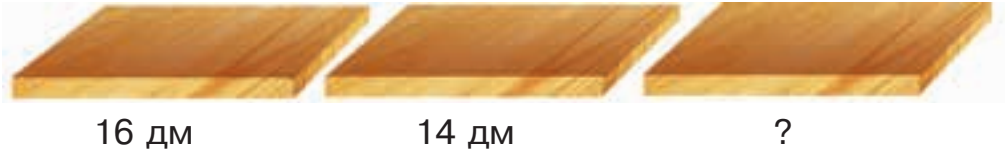
$$92 \text{ см} - 90 \text{ см}$$

$$80 \text{ см} - 40 \text{ см}$$

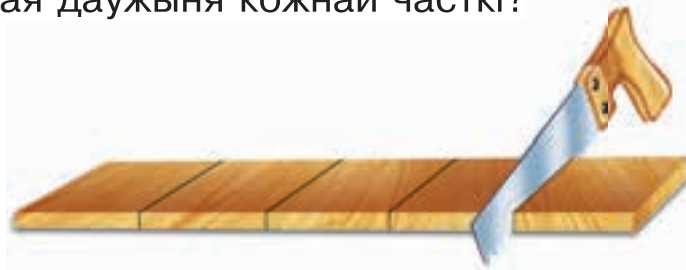
$$98 \text{ см} - 31 \text{ см}$$

5. Рашы задачы.

- ▲ Дошку даўжынёй 50 дм распілавалі на 3 часткі. Даўжыня першай часткі 16 дм, даўжыня другой — 14 дм. Чаму роўная даўжыня трэцяй часткі дошкі?

- Дошку даўжынёй 20 дм распілавалі на 5 роўных частак. Якая даўжыня кожнай часткі?

6. Рашы задачу.

Даўжыня стужкі 5 дм. Якая даўжыня чатырох такіх стужак?

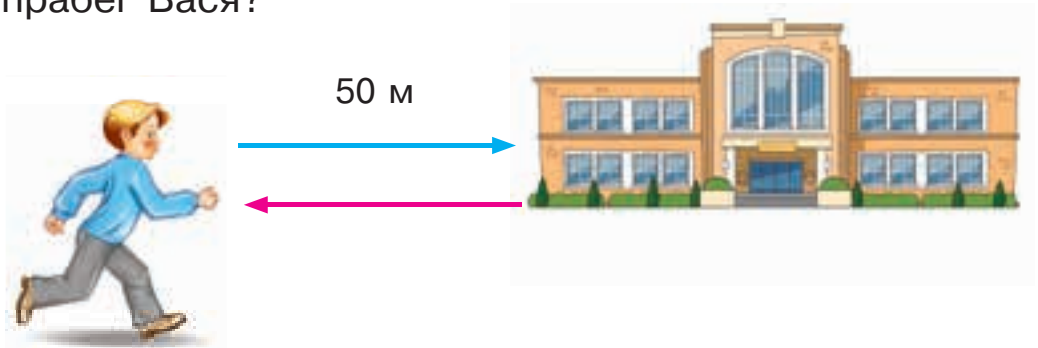
7. Выканай заданне. Адкажы на пытанні.

Даўжыня гэтага адрэзка 1 дм 2 см. Начарці адрэзак такой жа даўжыні.

8. Вылічы.

Ад дома да школы 50 м. Вася забыў у школе падручнік матэматыкі. Ён прыбег у школу, узяў падручнік і вярнуўся дадому. Якую адлегласць прабег Вася?

9. Адкажы на пытанне задачы.

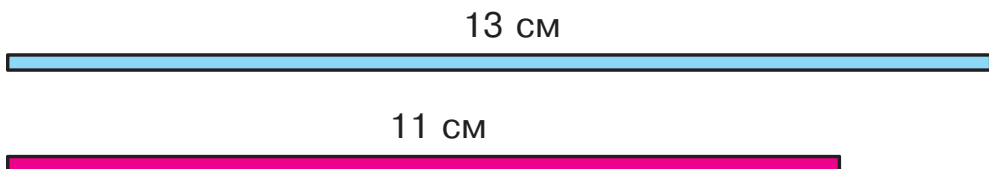
За лета Міша стаў вышэйшы. Ён падрас на

5 дм 5 см 5 м

Назаві правільны лік, які паказвае, на колькі падрас Міша за лета.

10. Начарці адрэзак даўжынёй 13 сантыметраў. Колькі гэта дэцыметраў і сантыметраў?

11. Вымерай даўжыню палосак у дэцыметрах і сантыметрах і запішы атрыманыя лікі.

12. Начарці два адрэзкі: даўжыня першага — 12 см, другога — 1 дм 4 см.

13. Начарці адрэзкі даўжынёй

4 см 5 мм, 10 см 3 мм, 1 дм 2 см.

14. Прачытай.

1 дм 5 см, 2 дм, 8 см 5 мм, 40 см, 7 см 2 мм, 3 дм 8 см, 0 м 50 см.

15. 12 см ... 1 дм 4 см; 15 см ... 1 дм 5 см.

16. Вылічы.

$18 \text{ см} + 9 \text{ см}$

$28 \text{ см} + 2 \text{ см}$

$90 \text{ м} + 10 \text{ м}$

$22 \text{ см} - 8 \text{ см}$

$17 \text{ см} - 8 \text{ см}$

$49 \text{ м} - 9 \text{ м}$

$8 \text{ дм} + 5 \text{ дм}$

$4 \text{ дм} + 7 \text{ дм}$

$8 \text{ дм} - 6 \text{ см}$

17. Рашы прыклады.

10

$4 + 6 - 8$

$1 + 9 - 7$

$17 + 1$

$19 + 1$

$2 + 7 - 8$

$9 - 7 + 6$

$15 - 1$

$17 - 1$

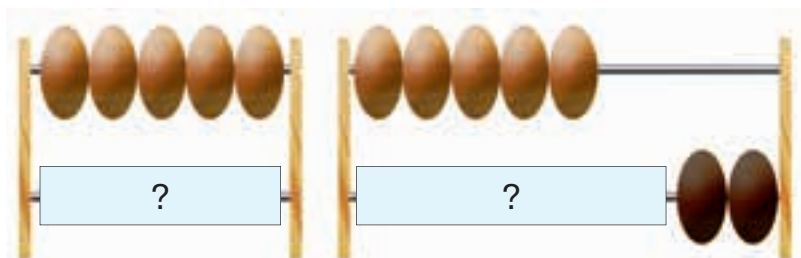
18. Запомні адзінкі вымярэння даўжыні.

$$\begin{array}{l} 1 \text{ м} = \\ \text{дм} = \\ \text{см} = \end{array} \quad \begin{array}{l} 10 \text{ дм} \\ \text{см} \\ \text{мм} \end{array}$$

19. Вылічы. Падкрэслі прыклады з адказам 1 м.

$$\begin{array}{lll} 90 \text{ см} + 10 \text{ см} & 30 \text{ см} + 20 \text{ см} & 99 \text{ см} + 1 \text{ см} \\ 80 \text{ см} + 20 \text{ см} & 70 \text{ см} + 20 \text{ см} & 2 \text{ см} + 98 \text{ см} \end{array}$$

20. Складзі задачы.

21. Вылічы.

$$\begin{array}{lll} (10 + 6) - 1 & 10 - (4 + 3) & (11 - 1) + 9 \\ (10 + 6) + 1 & 10 + (4 + 3) & (11 - 1) - 9 \end{array}$$

22*. Прачытай. Дапоўні сказы словамі «можна» або «трэба».

Мая бабуля хворая, ... яе наведаць.
Сёння нядзеля, ранкам ... пайсці ў кіно.

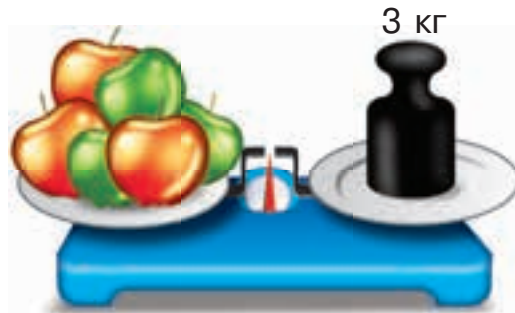
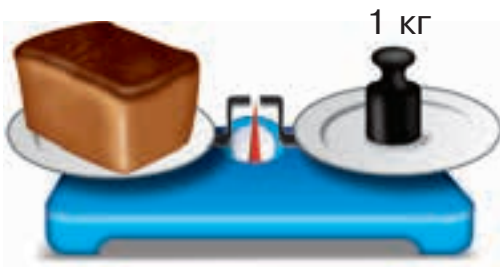
23. Рашы задачу.

У школьную сталовую прывезлі 45 кг апельсінаў у скрынях па 9 кг у кожнай. Колькі скрынь з апельсінамі прывезлі?

24. Рашы задачы. Параўнай рашэнні задач.

- ▲ У трох пакетах 18 кг пячэння. Колькі кілаграмаў пячэння ў адным пакеце?
- У адным пакеце 6 кг пячэння. Колькі кілаграмаў пячэння ў трох пакетах?

25. Адкажы на пытанне.
Якая маса ...?

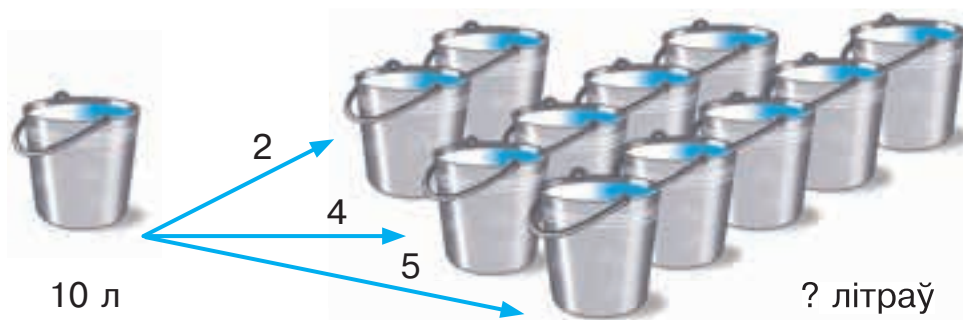
26. Рашы задачы.

- ▲ Качка ваżyць 2 кг, гусь — на 3 кг цяжэйшая. Колькі ваżyць гусь? Колькі важаць качка і гусь?
- Бочачка з мёдам ваżyць 5 кг. Пустая бочачка ваżyць 1 кг. Колькі ваżyць мёд?

27. Рашы задачу.

У адно вядро змяшчаецца 10 л вады. Колькі літраў вады змяшчаецца ў 2, 4, 5 вёдрах?

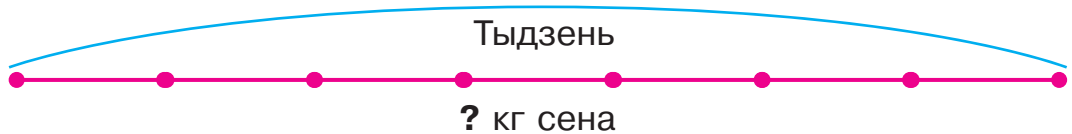

28. Якія адзінкі вымярэння трэба паставіць побач з лікам?

Мама купіла 2 ... цукру. За дзень Вася выпівае 1 ... малака. Рост Сярожы каля 1

29. Рашы задачу.

Зімой карова з'ядае 10 кг сена ў суткі. Колькі кілаграмаў сена трэба карове на тыдзень?

30. Вылічы.

$$16 + 3 \cdot 3$$

$$20 - 15 : 5$$

$$40 + 4 \cdot 3$$

$$3 \cdot 4 + 50$$

$$16 : 2 \cdot 3$$

$$24 : 3 \cdot 2$$

31. Параўнай лікі.

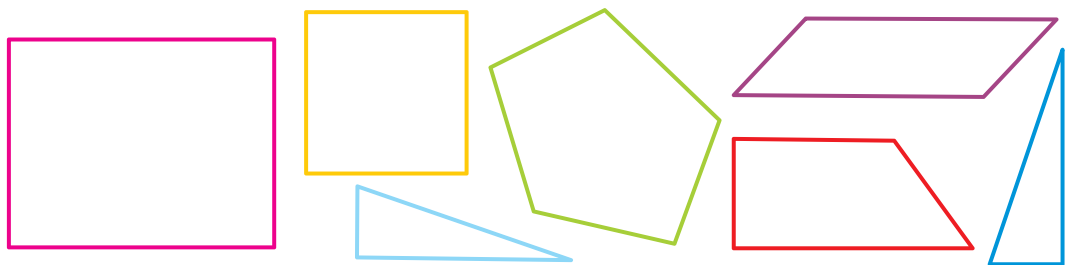
$68 \dots 86$

$37 \dots 73$

$92 \dots 29$

$75 \dots 57$

32. Колькі на рысунку прамавугольнаў? Колькі квадратаў?

1. Рашы задачу.

У Раісы Віктараўны адпачынак працягваўся роўна месяц. На возеры Нарач яна адпачывала 12 дзён, у родных у вёсцы — 10 дзён. Колькі яшчэ дзён можа адпачываць Раіса Віктараўна?

2. Вылічы.

$$1 \text{ гадз.} = 60 \text{ мін}$$

$$1 \text{ сут.} = 24 \text{ гадз.}$$

$$1 \text{ мес.} = 30 \text{ сут.}$$

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{6}0 \text{ мін} \\ - 15 \text{ мін} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{2}4 \text{ гадз.} \\ - 16 \text{ гадз.} \\ \hline \end{array}$$

$$1 \text{ гадз.} - 15 \text{ мін}$$

$$1 \text{ сут.} - 16 \text{ гадз.}$$

$$1 \text{ гадз.} - 23 \text{ мін}$$

$$1 \text{ сут.} - 19 \text{ гадз.}$$

$$3 \text{ сут.} + \square = 1 \text{ мес.}$$

$$19 \text{ сут.} + \square = 1 \text{ мес.}$$

3. Палічы, колькі гадзін у 2 сут., у 3 сут.

Колькі гадзін складаюць:

1 сут. 10 гадз., 1 сут. 16 гадз., 1 сут.?

4. Адкажы на пытанне задачы.

Дзеці спяць у суткі 9 гадзін. Колькі гадзін яны не спяць?

5. Адкажы на пытанне задачы.

У сутках 24 гадзіны. Колькі гадзін складае чацвёртая частка сутак?

6. Выканай вылічэнні. Назаві адказы, якія большыя за 1 гадзіну. Якія меншыя за 1 гадзіну.

$$5 \text{ мін} \cdot 4 + 26 \text{ мін} = 46 \text{ мін} \qquad 46 \text{ мін} < 1 \text{ гадз.}$$

$$78 \text{ мін} - 4 \text{ мін} \cdot 4$$

$$80 \text{ мін} - 3 \text{ мін} \cdot 6$$

$$33 \text{ мін} + 12 \text{ мін} : 4$$

$$62 \text{ мін} - 4 \text{ мін} : 2$$

7. Рашы прыклады.

24 гадз.

$$1 \text{ сут.} - 3 \text{ гадз.} \cdot 4$$

$$1 \text{ сут.} - 5 \text{ гадз.} \cdot 2$$

$$1 \text{ сут.} - 2 \text{ гадз.} \cdot 7$$

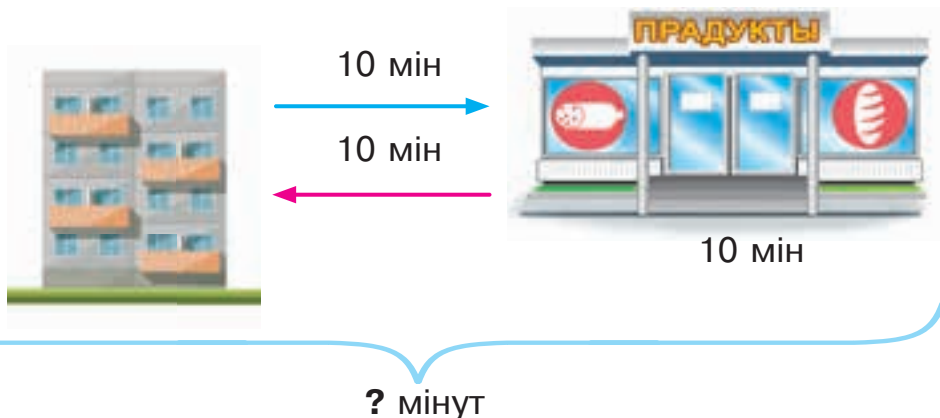
$$1 \text{ сут.} - 12 \text{ гадз.} : 3$$

12 мес

$$1 \text{ г.} - 2 \text{ мес.} \cdot 4$$

$$1 \text{ г.} - 1 \text{ г.} : 2$$

8. З дому да магазіна Насця ішла 10 мінут. У магазіне 10 мінут яна купляла хлеб і цукеркі. Дадому яна ішла 10 мінут. Колькі часу затраціла Насця на дарогу і пакупкі?

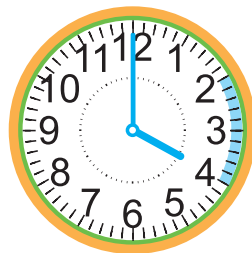

9. Колькі часу пройдзе, калі стрэлка гадзінніка зробіць цэлы круг?
10. Устаў недастаючыя лікі. Рашы задачы.
- ▲ Сыну ... гадоў, бацька на ... гадоў старэйшы за сына. Колькі гадоў бацьку?
 - Бабулі ... гадоў. Мама маладзейшая за бабулю на ... гадоў. Колькі гадоў маме?
 - Віталіку ... гадоў, яго сястра Маша на ... гадоў маладзейшая. Колькі гадоў сястры?
11. Рашы задачу.
- Ранкам Рыгор прачытаў 10 старонак кнігі і вечарам — столькі ж. Колькі старонак Рыгор прачытаў за дзень?
12. Адкажы на пытанні.
- Які час паказваюць будзільнікі? Колькі мінут паказвае мінутная стрэлка кожнага будзільніка? У колькі гадзін зазвініць будзільнік?

13. Рашы задачу.

Міша пайшоў на прагулку у 2 гадзіны, а прыйшоў у 4 гадзіны. Колькі гадзін ён быў на прагулцы?

14. Адкажы на пытанні.

- ▲ Як называюцца чацвёрты дзень тыдня і чацвёрты месяц года?
- Як называюцца другі дзень тыдня і другі месяц года?
- Урокі ў школе пачынаюцца ў ... гадзін і заканчваюцца ў 12 гадзін 30 мінут. Колькі часу працягваюцца ўрокі?
- У аўторак Іра паехала да бабулі і вярнулася дадому ў пятніцу. Колькі дзён Іра гасцявала ў бабулі?

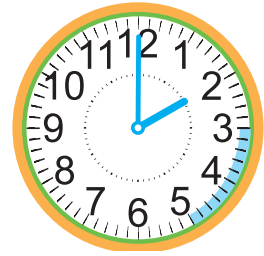

15. Вылічы.

- ▲ Колькі дзён прайшло ад пачатку красавіка да 5, 16, 17, 30 чысла гэтага месяца?
- Колькі месяцаў прайшло ад пачатку года да 1 мая?

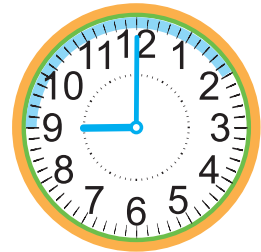
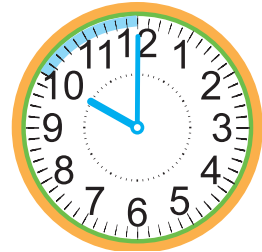
16. Вылічы.

Віця прыйшоў са школы ў 2 гадзіны. Пасля школы 1 гадзіну ён быў з сябрамі, 2 гадзіны рыхтаваў урокі, а потым пачаў глядзець тэлевізар. У колькі гадзін Віця пачаў глядзець тэлевізар?

17. Рашы задачы.

- ▲ Дзеці пайшлі на прагулку ў 10 гадзін. Прагулка працягвалася 2 гадзіны. У колькі гадзін дзеці вярнуліся з прагулкі?
- Прадуктовы магазін пачаў работу ў 9 гадзін раніцы. Да закрыцця на перапынак магазін працаваў 5 гадзін. У колькі гадзін магазін быў зачынены?

18. Падумай і адкажы.

Турыст кожны дзень плаваў у возеры: ранкам 40 мінут, а вечарам — у 2 разы менш. Колькі ўсяго гадзін праплаваў турыст у возеры за тыдзень адпачынку?

1. Рашы задачы.

- ▲ У каробцы было некалькі алоўкаў. Калі паклалі яшчэ 3 алоўкі, у каробцы стала 8 алоўкаў. Колькі алоўкаў было ў каробцы?

Запомні!

x (ікс) — невядомая колькасць.

$$x + 3 = 8 \text{ (ал.)}$$

$$x = 8 - 3$$

$$x = 5 \text{ (ал.)}$$

Праверка рашэння

$$5 + 3 = 8 \text{ (ал.)}$$

- На дзвюх паліцах у кніжнай шафе 50 кніг. На першай паліцы 23 кнігі, на другой паліцы — некалькі кніг. Колькі кніг на другой паліцы?

23 кнігі

x кніг

50 кніг

2. Начарці ломаную лінію з 4 адрэзкаў.
3. Начарці прамавугольнік са старанамі 2 і 5 см.
Начарці квадрат са стараной 3 см.

4. Вылічы. Запішы рашэнне задачы.

На двары стаіць 20 машын. Колькі легкавых машын стаіць на двары, калі грузавых машын стаіць 6?

Грузавых — 6 машын

Легкавых — x машын

Усяго 20 машын

5. Вылічы невядомае складаемае x .

▲ $12 + x = 26$
 $x = 26 \dots$
 $x =$

$30 + x = 80$
 $x = 80 \dots$
 $x =$

$47 + x = 99$
 $x = 99 \dots$
 $x =$

● $14 + x = 53$
 $57 + x = 85$

$43 + x = 90$
 $34 + x = 82$

$18 + x = 100$
 $21 + x = 70$

6. Складзі задачу.

Ляшчэй — 28

Щчупакоў — x

Усяго 40 рыб

7. Дапоўні сказы.

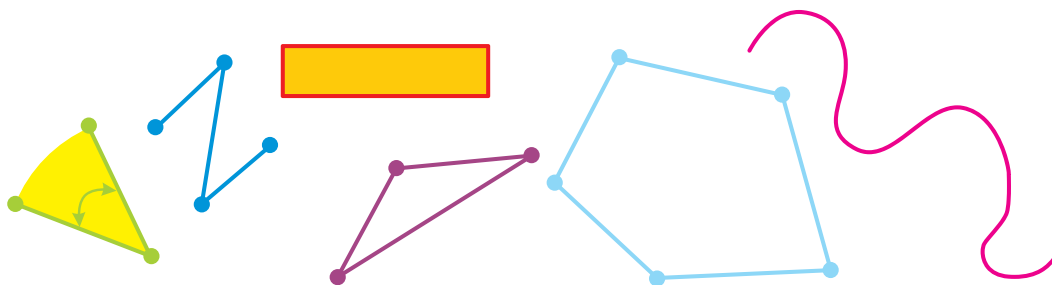
Даўжыня цвіка

У мяшку змяшчаецца ... бульбы.

Узрост вучня класа

У слоіку змяшчаецца ... малака.

8. Назаві геаметрычныя фігуры.

9. Выканай складанне і адніманне лікаў.

$$48 + (50 - 49)$$

$$7 + (60 - 52)$$

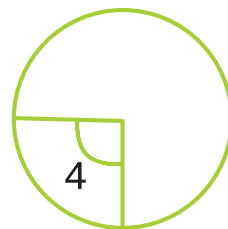
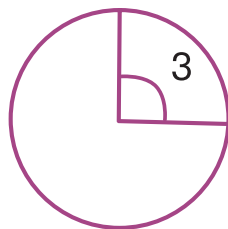
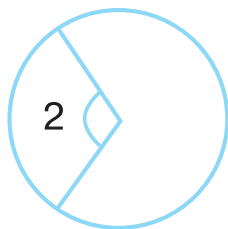
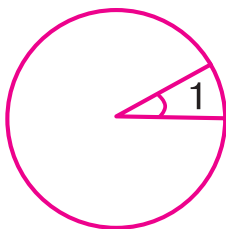
$$100 - (100 - 99)$$

$$57 + (83 - 60)$$

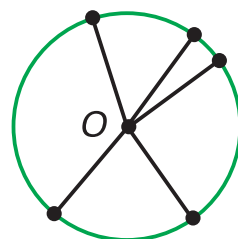
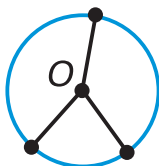
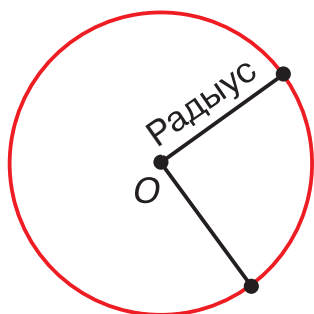
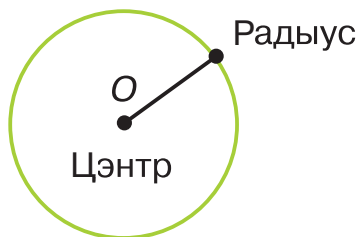
$$12 + (56 - 32)$$

$$100 - (47 + 53)$$

10. Назаві вуглы.

11. Чытай.

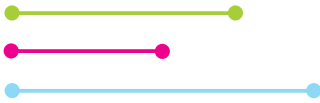
Лічы, колькі праведзена радыусаў у кожнай акружнасці. Вымерай даўжыню радыусаў кожнай акружнасці.

Запомні!

Радыус — гэта адрэзак, які злучае пункт акружнасці з цэнтрам.

12. Начарці акружнасць радыусам 3 см, 4 см, 5 см.
13. Начарці дзве акружнасці з цэнтрам у адным пункце. Радыус адной акружнасці 7 см, а радыус другой акружнасці 2 см.

14. Начарці акружнасці радыусамі, якія паказваюць адрэзкі:

15. Рашы задачу.

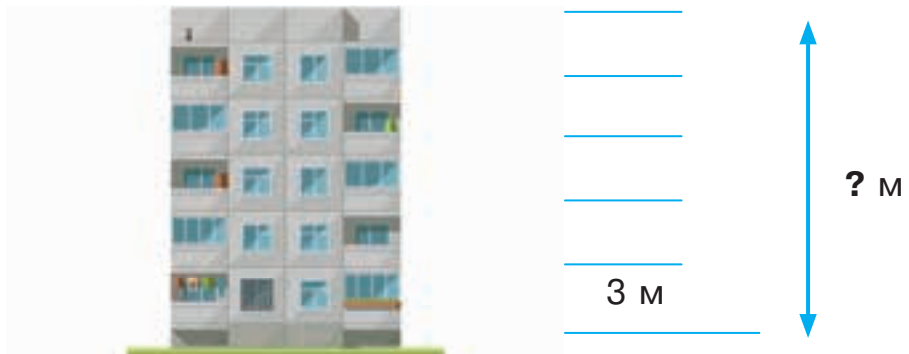
На двары гулялі 8 дзяўчынак і 6 хлопчыкаў. Потым 4 хлопчыкі пайшлі дадому. Колькі дзяцей засталася на двары?

16. Выканай складанне і адніманне лікаў.

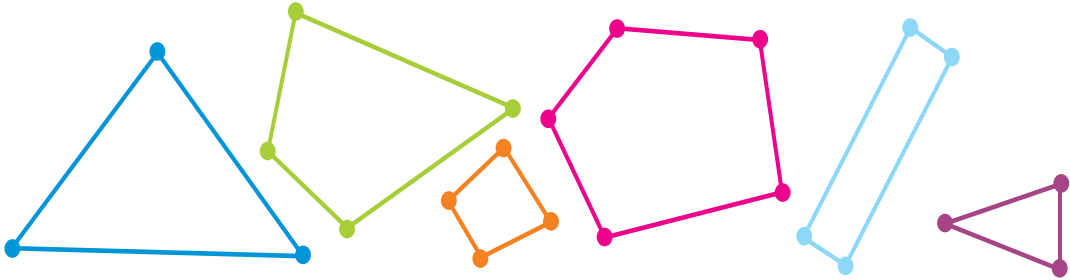
$$\begin{array}{r} +53 \\ \hline +24 \end{array} \quad \begin{array}{r} +72 \\ \hline +16 \end{array} \quad \begin{array}{r} +47 \\ \hline +11 \end{array} \quad \begin{array}{r} -94 \\ \hline -33 \end{array} \quad \begin{array}{r} -72 \\ \hline -52 \end{array} \quad \begin{array}{r} -86 \\ \hline -25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +36 \\ \hline +48 \end{array} \quad \begin{array}{r} +18 \\ \hline +14 \end{array} \quad \begin{array}{r} -32 \\ \hline -18 \end{array} \quad \begin{array}{r} -64 \\ \hline -37 \end{array} \quad \begin{array}{r} +29 \\ \hline +46 \end{array} \quad \begin{array}{r} -54 \\ \hline -29 \end{array}$$

17. Вышыня аднаго паверха дома 3 м. У доме 5 паверхаў. Якая вышыня дома?

Запомні!
Гэта — многавугольнікі.

- 18.** Лічы, колькі старон у кожным прамавугольніку. Колькі вуглоў? Колькі вяршынь?

Колькі на рысунку трохвугольнікаў? Колькі чатырохвугольнікаў? Колькі іншых многавугольнікаў?

- 19.** Знайдзі невядомы лік. Правер рашэнне.

$$x + 19 = 54$$

$$x + 24 = 51$$

$$x + 4 = 50$$

$$x + 26 = 63$$

$$x + 13 = 42$$

$$x + 8 = 43$$

$$24 + x = 41$$

$$28 + x = 64$$

$$18 + x = 62$$

$$32 + x = 50$$

$$34 + x = 62$$

$$x + 48 = 73$$

- 20.** Назаві лікі: 34, 43, 40, 51, 90, 15, 68, 69.

Запішы ўсе адназначныя лікі. Запішы два двухзначныя лікі.

21. Рашы задачу.

У скрыні было 30 кг яблыкаў. Привезлі яшчэ некалькі кілаграмаў яблыкаў, і ў скрыні стала 42 кг. Колькі кілаграмаў яблыкаў прывезлі?

Было
30 кг

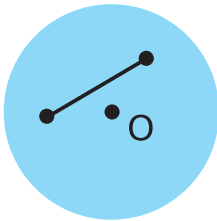
Прывезлі
 x кг

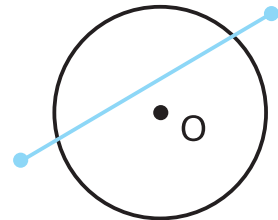
Стала
42 кг

22. Якія геаметрычныя фігуры на рысунку?

Чытай!

Адрэзак знаходзіцца
ўнутры акружнасці

Адрэзак перасякае
акружнасць

23. Начарці круг радыусам 5 см. Пакажы пунктам цэнтр акружнасці. Правядзі радыус акружнасці.

24. Начарці акружнасць радыусам 4 см. Унутры акружнасці начарці адрэзак.

25. Начарці акружнасць радыусам 3 см. Правядзі праз акружнасць адрэзак.

1. Лічы, запісвай.

10	дзезяць
20	дваццаць
30	трыццаць
40	сорак
50	пяцьдзясят
60	шэсцьдзясят
70	семдзсят
80	восемдзсят
90	дзевяноста
100	сто

100	сто
200	дзвесце
300	трыста
400	чатырыста
500	пяцьсот
600	шэсцьсот
700	семсот
800	восемсот
900	дзевяцьсот
1000	тысяча

2. Чытай.

- 1 сотня = 100 адзінак (сто),
 2 сотні = 200 адзінак (дзвесце),
 3 сотні = 300 адзінак (трыста),
 4 сотні = 400 адзінак (чатырыста),
 5 соцень = 500 адзінак (пяцьсот),
 6 соцень = 600 адзінак (шэсцьсот),
 7 соцень = 700 адзінак (семсот),
 8 соцень = 800 адзінак (восемсот),
 9 соцень = 900 адзінак (дзевяцьсот).

10 соцень = 1000 адзінак (тысяча).

3. Рашы задачы.

- ▲ У магазіне купілі 4 кг морквы і 3 кг яблыкаў, а потым — 6 кг капусты і 2 кг груш. Чаго купілі больш? Параўнай.

4 кг

3 кг

6 кг

2 кг

- Да свята для дзіцячага сада купілі 3 каробкі цукерак па 4 кг у кожнай і 5 каробак цукерак па 2 кг у кожнай. Колькі ўсяго прысмакаў купілі?

— 3 каробкі па 4 кг

— 5 каробак па 2 кг

}

4. Прыбаўляй па 10, лічы.

$$10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = 100$$

5. Лічы, колькі дзясяткаў.

$$\begin{aligned} & 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + \\ & + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} + 1 \text{ дзяс.} = \\ & = 10 \text{ дзяс.} \end{aligned}$$

6. Дадавай па 100, лічы.

$$100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + \\ + 100 + 100 = 1000$$

7. Лічы, колькі соцень.

$$1 \text{ сот.} + 1 \text{ сот.} + 1 \text{ сот.} + 1 \text{ сот.} + 1 \text{ сот.} + 1 \text{ сот.} + \\ + 1 \text{ сот.} + 1 \text{ сот.} + 1 \text{ сот.} + 1 \text{ сот.} = 10 \text{ соц.}$$

8. Лічы па 100, запісвай лікі.

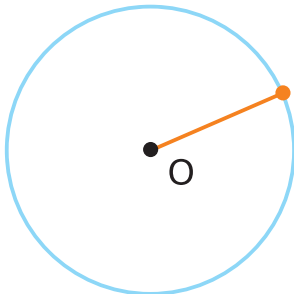
Сто, дзвесце, трыста, чатырыста, ..., ..., ..., ...,
..., тысяча.

10 соцень — гэта 1 тысяча (1000)

9. Рашы задачу.

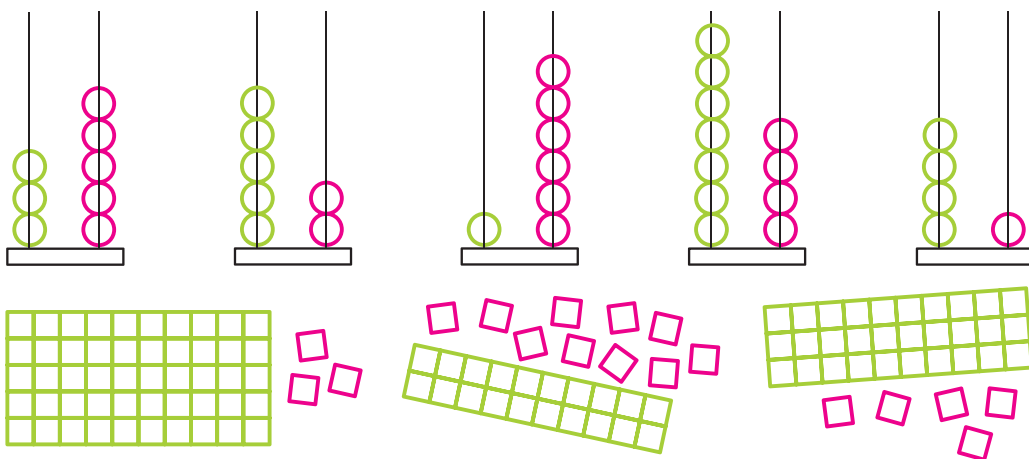
Працягласць працоўнага дня Івана Паўлавіча складае 8 гадзін. Колькі гадзін Іван Паўлавіч працуе ў тыдзень пры працоўным тыдні ў пяць дзён?

10. Пабудуй акружнасць такога ж радыусу.

ПАЎТАРЭННЕ

1. Якія лікі паказаны на рысунках? Запішы лікі.

2. Колькі **дзясяткаў** і **адзінак** у ліках?

$$52 = 5 \text{ дзяс. } 2 \text{ адз.}$$

$$35 = \dots$$

$$38 = \dots$$

$$86 = \dots$$

$$81 = \dots$$

$$60 = \dots$$

$$29 = \dots$$

$$99 = \dots$$

3. Які лік атрымаецца з дзясяткаў і адзінак?

$$5 \text{ дзяс. } 7 \text{ адз.} = 57$$

$$8 \text{ дзяс. } 7 \text{ адз.} = \dots$$

$$2 \text{ дзяс. } 6 \text{ адз.} = \dots$$

$$4 \text{ дзяс. } 3 \text{ адз.} = \dots$$

$$7 \text{ дзяс.} = \dots$$

$$10 \text{ дзяс.} = \dots$$

4. Запішы лікі па парадку, пачынаючы з меншага.

10, 40, 57, 74, 68, 100, 35, 94, 3, 5, 12.

5. Лічы і запісвай: 10, 20, ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., 100.

6. Назаві лінії.

7.

$$70 - 20 > 70 - 40$$

$$80 - 50 \dots 80 - 20$$

$$40 + 30 \dots 40 + 10$$

$$30 + 50 \dots 40 + 40$$

8. Лічы. Запісвай.

$$60 + \square = 100$$

$$\square + 30 = 70$$

$$20 + \square = 80$$

9. Устаў прапушчаныя лікі так, каб прыклады былі рэшаны правільна.

$$16 + 2 = 18$$

$$\dots 6 + 2 = 18$$

$$\dots 4 + 3 = 47$$

$$\dots 6 - 3 = 63$$

$$\dots 6 + 3 = 79$$

$$\dots 2 + 7 = 89$$

$$\dots 9 - 8 = 21$$

$$\dots 3 + 5 = 48$$

$$\dots 2 + 4 = 56$$

$$\dots 1 - 5 = 16$$

10. Складзі з лікамі прыклады на складанне, а затым — на адніманне.

$$\begin{array}{r} 24 + 3 = 27 \\ 27 - 3 = 24 \end{array}$$

$24 \text{ і } 3$

$37 \text{ і } 2$

$46 \text{ і } 3$

11. Знайдзі невядомае складаемае. Запішы прыклады.

$$\begin{array}{r} 9 + 1 = 10 \\ 29 + 1 = 30 \end{array}$$

$8 + 2 = 10$

$28 + \square = 30$

$6 + \square = 10$

$7 + \square = 10$

$27 + \square = 30$

$26 + \square = 30$

12. Знайдзі невядомае аднімаемае. Запішы прыклады.

$$\begin{array}{r} 10 - 1 = 9 \\ 60 - 1 = 59 \end{array}$$

$10 - \square = 8$

$60 - \square = 58$

$10 - \square = 4$

$10 - \square = 5$

$60 - \square = 55$

$80 - \square = 74$

13. Рашы прыклады.

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 4 \\ \hline 33 \end{array}$$

$29 + 4$

$58 + 8$

$78 + 3$

$48 + 8$

$38 + 6$

$69 + 4$

$79 + 7$

$69 + 9$

22

$17 + 5 - 3$

$34 - 8 + 9$

$46 + 6 - 7$

$99 + 1$

$98 + 2$

$100 - 1$

$100 - 2$

$91 + 9$

$92 + 8$

$100 - 9$

$100 - 8$

14. Запішы складаемае, каб у суме атрымалася 100.

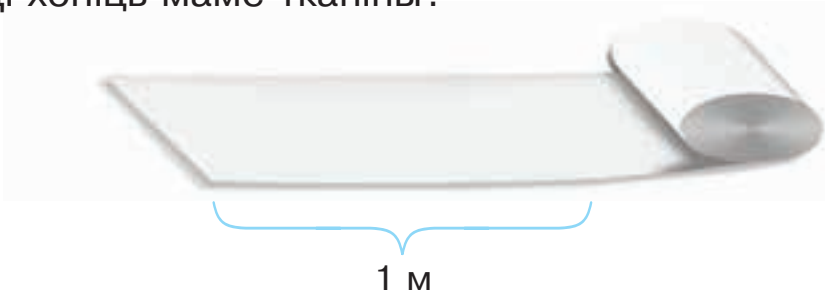
$$93 + \square = 100$$

$$97 + \square = 100$$

$$94 + \square = 100$$

15. Вылічы.

Наташа купіла 1 м белай тканіны. Для аздаблення сукенкі ёй трэба 9 см, а маме — 90 см. Ці хопіць маме тканіны?

16. Рашы прыклады.

$$20 + 10$$

$$30 + 20$$

$$50 - 40$$

$$65 - 30$$

$$21 + 10$$

$$31 + 20$$

$$51 - 40$$

$$64 - 30$$

17. Павяліч кожны лік на 3 дзясяткі. Запішы прыклады па ўзоры.

$$57 + 30 = 87$$

47, 21, 59, 17, 22, 11, 35, 10

Паменшы кожны лік на 2. Запішы прыклады.

54, 66, 80, 5, 10, 10, 78, 37, 22.

18. Начарці прамую лінію. Начарці ломаную лінію. Начарці чатырохвугольнік.

19. Запішы лікі.

<u>Дзяс.</u>	<u>Адз.</u>	<u>Лік</u>	<u>Дзяс.</u>	<u>Адз.</u>	<u>Лік</u>
	3	83			<input type="text"/>
	6	<input type="text"/>		7	<input type="text"/>
	8	<input type="text"/>		2	<input type="text"/>
	9	<input type="text"/>		5	<input type="text"/>
		<input type="text"/>		4	<input type="text"/>

20. Рашы прыклады.

$23 + 50$

$30 + 55$

$87 + 10$

$30 + 66$

$60 + 28$

$12 + 70$

$90 + 5$

$74 + 20$

21. Вымерай адрэзак. Начарці адрэзак на 2 см карацейшы.

22. Вымерай даўжыню адрэзкаў ломаных ліній.

23. Рашы задачу.

У скрыні было 20 апельсінаў. Туды паклалі 10 груш і столькі ж яблыкаў. Колькі стала садавіны?

24. Рашы прыклады.

$6 + (8 - 5)$

$7 + (3 + 5)$

$(15 - 5) - 3$

$(7 + 3) + 5$

$19 - (4 + 7)$

$15 - (5 - 3)$

25. Виконай адніманне і складанне дзясяткаў.

$$\begin{array}{r} 70 \\ 100 - 30 - 30 \\ 100 - (30 + 30) \\ 100 - 10 - 10 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 100 - 20 - 20 \\ 100 - (20 + 20) \\ 100 - (10 + 10) \end{array}$$

26. Рашы прыклады.

$\begin{array}{r} +28 \\ +35 \\ \hline \end{array}$	$28 + 35$	$35 + 15$	$58 + 17$	$72 - 36$
	$62 - 18$	$40 - 12$	$60 - 48$	$85 - 18$

27. Виконай складанне і адніманне лікаў.

$30 + (14 + 6)$	$35 - 5 + 10$	$50 - 38 + 2$
$60 + (12 - 2)$	$28 + (18 + 2)$	$50 - (38 + 2)$

28. Складзі задачу.

36

18

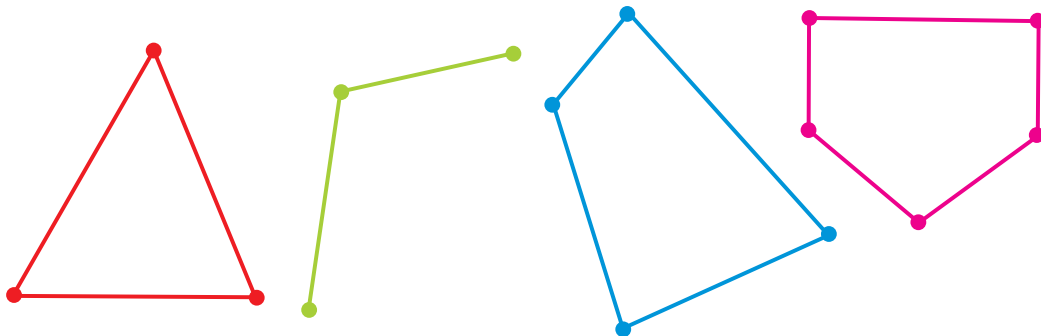
?

100

29. Рашы прыклады.

$\begin{array}{r} .10 \\ - 50 \\ 25 \\ \hline 25 \end{array}$	$50 - 25$	$45 + 15$	$80 - 23$
	$52 - 25$	$47 + 15$	$84 - 23$
	$50 - 24$	$45 + 16$	$81 - 23$

30. Запиши, колькі вуглоў у кожнай геаметрычнай фігуры. Колькі вяршынь?

31. Вылічы.

14

$$6 + 8 - 9$$

$$8 + 7 + 9$$

$$11 - 8 + 9$$

$$9 + 2$$

$$14 - 9 + 7$$

$$9 + 7 - 8$$

$$13 - 5 + 6$$

$$11 - 2$$

32. Выканай складанне лікаў.

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ + 69 \\ + 14 \\ \hline 83 \end{array}$$

$$69 + 14$$

$$31 + 37$$

$$43 + 36$$

$$57 + 24$$

$$75 + 17$$

$$32 + 46$$

$$18 + 56$$

$$38 + 45$$

$$29 + 22$$

33. Выканай адніманне лікаў.

$$\begin{array}{r} .10 \\ - 62 \\ - 18 \\ \hline 44 \end{array}$$

$$62 - 18$$

$$50 - 14$$

$$22 - 11$$

$$31 - 12$$

$$95 - 16$$

$$100 - 99$$

$$73 - 15$$

$$37 - 15$$

$$93 - 17$$

34. Рашы задачу.

У сталовую прывезлі 1 ц бульбы, 38 кг бульбы зрасходавалі на абед. Колькі кілаграмаў бульбы засталася?

35. 1 ц ... 100 кг | 10 кг ... 1 ц | 1 кг ... 10 кг
1 ц ... 1 кг | 100 кг ... 1 ц | 1 ц ... 50 кг

36. Рашы задачу.

У адзін рад пасадзілі 8 елачак, а ў другі — у 3 разы больш. Колькі ўсяго елачак пасадзілі?

37. Вымерай даўжыню кожнага адрэзка. Даведайся, якая даўжыня двух адрэзкаў. Пабудуй адрэзак, які складаецца з двух дадзеных адрэзкаў.

38. Рашы прыклады.

$9 + 1$	$12 - 3$	$8 + 2$	$14 - 6$	$18 - 9$
$9 + 4$	$14 - 5$	$8 + 5$	$16 - 7$	$17 - 9$

39. 75 ... 3 46 ... 40 24 ... 42 7 ... 17

40. Выканай складанне лікаў.

$$\begin{array}{cccc} 9 + 1 + 4 & 7 + 3 + 2 & 6 + 4 + 5 & 3 + 7 + 4 \\ 9 + 5 & 7 + 5 & 6 + 9 & 3 + 11 \end{array}$$

41. Выканай адніманне лікаў.

$$\begin{array}{ccc} \overset{10}{15} - 5 - 1 & 17 - 7 - 2 & 14 - 4 - 3 \\ 18 - 8 - 2 & 17 - 9 & 14 - 7 \end{array}$$

42. Дапоўні ўмовы задачы пытаннямі. Рашы задачу.

У кветкавым магазіне да абеду прадалі 7 букетаў, а пасля абеду — на 8 букетаў больш.

Пастаў пытанне так, каб задача рашалася ў **адно дзеянне**.

Пастаў пытанне так, каб задача рашалася ў **два дзеянні**.

Да абеду —
7 букетаў

Пасля абеду —
?, на 8 букетаў больш

43. Начарці адзін адрэзак даўжынёй 5 см, а другі — на 2 см карацейшы.

44. Рашы прыклады.

$$20 \text{ см} + 30 \text{ см} + 5 \text{ см}$$

$$70 \text{ см} + 10 \text{ см} + 4 \text{ см}$$

45. Рашы задачу.

У парку пасадзілі 4 рады бярозак па 5 у кожным і столькі ж таполяў. Колькі ўсяго дрэў пасадзілі?

Столькі ж

? усяго дрэў

46. Рашы прыклады.

▲ $60 - 6 \cdot 9$
 $7 \cdot 7 + 6$

$$5 + 8 \cdot 7$$

$$9 \cdot 8 - 5$$

$$5 \cdot 6 - 10$$

$$99 - 9 \cdot 9$$

● $54 - 6 \cdot 9$
 $7 \cdot 2 + 6$

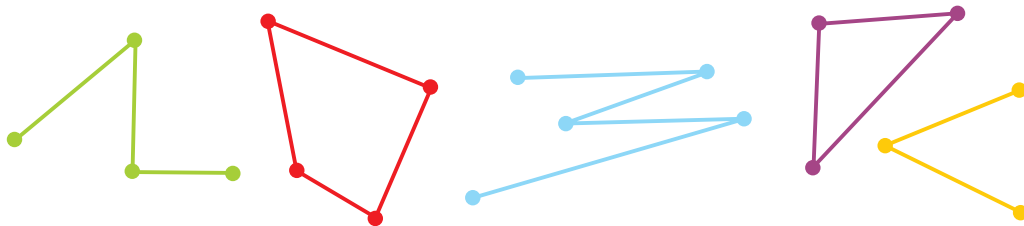
$$5 + 28 : 7$$

$$56 : 8 - 5$$

$$6 \cdot 6 - 10$$

$$99 - 2 \cdot 9$$

47. Лічы, колькі незамкнёных і замкнёных ломаных ліній. Лічы, колькі адрэзкаў у кожнай лініі.

48. Успомні парадак выканання дзеянняў. Рашы прыклады.

$$90 - 8 \cdot 8$$

$$36 - 28 : 7$$

$$64 : 8 \cdot 9$$

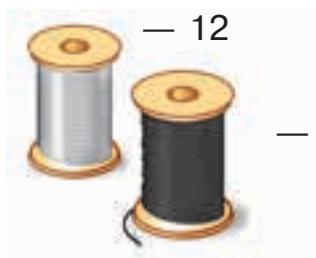
$$47 + 18 : 2$$

$$36 : 6 \cdot 4$$

$$6 \cdot 3 : 9$$

49. Рашы задачы. Пастаў пытанне так, каб задача рашалася ў два дзеянні.

- ▲ Адна вавёрка знайшла 5 шышак, а другая — у 4 разы больш. Колькі шышак знайшла другая вавёрка? Колькі ... ?
- 12 шпулек белых нітак і 8 чорных расклалі ў дзве каробкі пароўну. Колькі шпулек у кожнай каробцы?

50. Рашы прыклады.

$5 + 3 \cdot 7$

$1 + 24 : 3$

$6 \cdot 4 - 4$

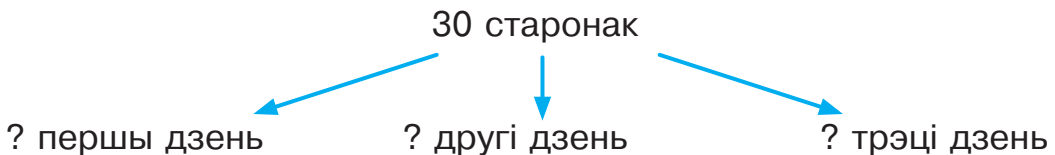
$2 \cdot 9 - 5$

$45 : 5 - 1$

$4 \cdot 6 + 6$

51. Вылічы.

У кніжцы 30 старонак. Вася чытаў кнігу 3 дні, кожны дзень аднолькавую колькасць старонак. Колькі старонак ён чытаў кожны дзень?

52. Выканай арыфметычныя дзеянні.

$(3 \cdot 3) + (4 \cdot 2)$

$(3 \cdot 5) - (2 \cdot 7)$

$(5 \cdot 4) - (2 \cdot 8)$

$(2 \cdot 9) - (9 \cdot 2)$

$(72 : 9) + (9 \cdot 9)$

$(64 : 8) - (27 : 9)$

53. Рашы прыклады.

$3 \cdot (8 - 2)$

$5 \cdot (9 - 2)$

$2 + 8 \cdot 2$

$4 \cdot (4 + 5)$

$7 \cdot (3 + 5)$

$9 \cdot 3 - 3$

54. Рашы задачы.

- ▲ На лузе пасвяцца некалькі кароў. Ва ўсіх кароў 12 ног. Колькі кароў на лузе?

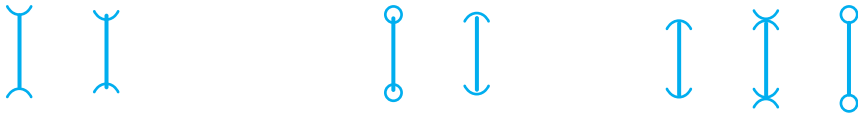

- Юра купіў 6 пучкоў морквы па 5 штук у кожным. Колькі морквы купіў Юра?
- Жэня купіў 5 упаковок вітамінаў па 10 вітамінак у кожнай. Колькі вітамінак у Жэні?
- Бабуля раздала ўнукам 36 цукерак па 6 цукерак кожнаму. Колькі ўнукаў у бабулі?

55. Колькі гадзін паказвае кожны гадзіннік?

56. Параўнай даўжыню адрэзкаў. Вымерай кожны адрэзак.

57. Рашы задачу.

Ластаўка можа пражыць 9 гадоў, сарока — у 3 разы больш за ластаўку, а варона — на 13 гадоў больш за сароку. Колькі гадоў можа пражыць сарока? Колькі гадоў можа пражыць варона?

9 гадоў

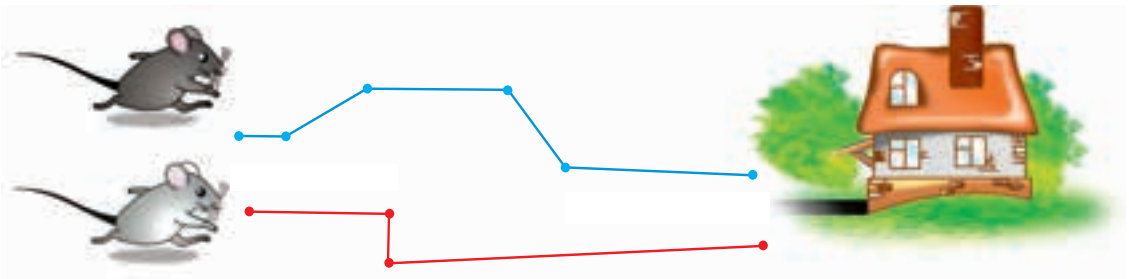
У 3 разы больш
за ластаўку

? гадоў

На 13 гадоў больш
за сароку

? гадоў

58. Вымерай адлегласць да доміка. Якая з мышак хутчэй прыбяжыць да доміка?

59. Выканай складанне і адніманне лікаў.

$$\begin{array}{cccc} 32 + 46 & 86 - 45 & 43 + 57 & 90 - 41 \\ 51 + 37 & 79 - 12 & 24 + 16 & 62 - 37 \end{array}$$

60. Рашы задачу.

У чэрвені 30 дзён. Пятая частка з іх была дажджлівай. Колькі ясных дзён было ў чэрвені? Якіх дзён было больш: дажджлівых або ясных?

61. Складзі задачу.

- 24 кг памідораў — па 6 кг з градкі.
30 кг памідораў — па 5 кг з градкі.

62. Рашы прыклады. Раствлумач парадак выканання дзеянняў.

$$\begin{array}{ll} 46 + 42 : 7 & (28 + 26) : 9 \\ 5 \cdot 6 + 30 & 31 - 81 : 9 \end{array}$$

63. Складзі задачу, якая рашаецца так:

$$15 + x = 20$$

64. Рашы задачу.

У мяшку 50 кг бульбы. У першы дзень зрасходалі 7 кг бульбы, а ў другі — у 3 разы больш. Колькі бульбы засталася ў мяшку?

65. Адкажы на пытанні.

На колькі частак раздзялілі торт? Колькі частак торта можа з'есці кожны хлопчык?

66. Ад стужкі адрэзалі спачатку 20 дм, потым — яшчэ 8 дм. Колькі ўсяго дэцыметраў стужкі адрэзалі?

67. Адкажы на пытанні.

На колькі частак раздзялілі рыбу? Хвост рыбы — гэта якая частка ўсёй рыбы? Галава рыбы — гэта якая частка ўсёй рыбы?

68. Начарці акружнасці з радыусамі 2 см, 4 см, 6 см.

69. Знайдзі невядомое складаемае.

$$x + 16 = 20$$

$$28 + x = 50$$

$$x + 13 = 19$$

$$x + 38 = 45$$

$$39 + x = 50$$

$$47 + x = 64$$

70. Вылічы.

$$1 \text{ гадз.} = 60 \text{ мін}$$

$$1 \text{ гадз.} - 45 \text{ мін}$$

$$1 \text{ гадз.} - 60 \text{ мін}$$

$$1 \text{ гадз.} - 18 \text{ мін}$$

71. Адкажы на пытанні.

Колькі мінут працягваецца ўрок?

Колькі мінут працягваецца звычайны перапынак, вялікі перапынак?

Колькі мінут ты абедаш?

Колькі мінут ты выконваеш дамашняе заданне па матэматыцы?

Кантрольныя заданні

Варыянт 1

1. Запішы лікі: трыццаць пяць, пяцьдзясят тры, сорак, дваццаць восем, дзевяноста, чатыры, сто.

Колькі дзясяткаў і адзінак у ліках:

$78 = \dots \text{ дзяс. } \dots \text{ адз.}$

$99 = \dots \text{ дзяс. } \dots \text{ адз.}$

$18 = \dots \text{ дзяс. } \dots \text{ адз.}?$

$27 = \dots \text{ дзяс. } \dots \text{ адз.}?$

2. 25 ... 52 34 ... 30 16 ... 6 60 ... 90

3. Вылічы.

$20 + 30$

$56 + 10$

$34 + 5$

$43 + 12$

$91 - 23$

$100 - 26$

$45 - 9$

$35 - 18$

$12 + (25 - 11)$

$(38 + 7) : 5$

$16 + 4 \cdot 5$

$56 : 7 + 2$

$38 + 45 : 9$

$9 \cdot 4 : 6$

4. Рашы задачы.

- ▲ У садзе расло 9 кустоў малін, парэчак — у 3 разы больш. Колькі кустоў парэчак у садзе?

- На адной вуліцы 45 дамоў, а на другой — на 8 дамоў больш. Колькі дамоў на двух вуліцах?

5. Устаў прапушчаныя лікі. Рашы прыклады.

▲ $26 \text{ мін} + \square = 1 \text{ гадз.}$

$1 \text{ гадз.} - \square = 30 \text{ мін}$

$4 \text{ мін} + \square = 1 \text{ гадз.}$

$1 \text{ гадз.} - \square = 15 \text{ мін}$

● $24 \text{ гадз.} + \square = 1 \text{ сут.}$

$1 \text{ сут.} - 13 \text{ гадз.}$

$12 \text{ гадз.} + \square = 1 \text{ сут.}$

$1 \text{ сут.} - 10 \text{ гадз.}$

6. Радыус акружнасці 5 см. Начарці акружнасць.

Варыянт 2

1. Лічы, запісвай лікі:

17, ... , ... , ... , ... , 22.

38, ... , ... , ... , ... , 43.

40, 39, ... , ... , ... , 35.

74, 73, ... , ... , ... , 69.

2. Запішы лік з дзясяткаў і адзінак.

$$60 + 5 = 65$$

$$20 + 9$$

$$40 + 6$$

$$80 + 1$$

$$50 + 3$$

Колькі дзясяткаў і адзінак у ліку?

$$35 = 30 + 5$$

$$96 = \dots$$

$$84 = \dots$$

$$29 = \dots$$

$$53 = \dots$$

3. Вылічы.

▲ $20 + 10$

$35 + 20$

$64 + 3$

$35 + 12$

$60 - 10$

$68 - 30$

$87 - 4$

$96 - 14$

● $6 \cdot 4 + 10$

$42 + (10 - 2)$

$8 + 35 : 5$

$32 : 8 \cdot 5$

$16 - 12 : 2$

$7 \cdot 4 + 2$

4. Рашы задачы.

▲ У шкатулцы ляжала 60 сініх і 30 чорных гузікаў. Колькі ўсяго гузікаў ляжала ў шкатулцы?

● Мама спякла для Іры, Галі, Славы па 2 піражка. Колькі піражкаў спякла мама?

5. Вылічы.

$70 \text{ кг} + 30 \text{ кг}$

$46 \text{ ц} + 14 \text{ ц}$

$1 \text{ ц} - 70 \text{ кг}$

$1 \text{ ц} - 40 \text{ кг}$

$78 \text{ ц} - 53 \text{ ц}$

$36 \text{ кг} + 64 \text{ кг}$

6. Начарці 2 адрэзкі: адзін даўжынёй 50 мм, другі — на 10 мм даўжэйшы.

Варыянт 3

1. Лічы і запісвай лікі:

10, 20, ... , ... , ... , ... , ... , ... , ... , 100.

2. Назаві лікі: 34, 43, 40, 51, 90, 15, 68, 69.

Запішы ўсе адназначныя лікі. Запішы два двухзначныя лікі.

3. Вылічы.

▲ $7 + 2$	$8 - 4$	$5 + 3$	$6 + 4$
$70 + 20$	$80 - 40$	$50 - 30$	$60 + 40$

● $9 + 5$	$7 + 7$	$7 + 8$	$8 + 9$
$13 - 5$	$14 - 9$	$15 - 7$	$16 - 8$

■ $20 + 5$	$30 + 6$	$20 + 8$	$90 + 4$
$15 - 5$	$34 - 4$	$27 - 7$	$96 - 6$

○ $2 \cdot 6 + 4$	$5 \cdot 4 - 10$	$4 \cdot 4 + 3$
$18 : 3 - 2$	$3 \cdot 7 + 5$	$20 : 4 - 1$

4. Рашы задачы.

▲ У Пеці 6 каляровых алоўкаў, а ў Алесі — на 4 алоўкі больш. Колькі алоўкаў у Алесі?

● Адна вавёрка знайшла 8 арэхаў, а другая — у 2 разы больш. Колькі арэхаў знайшла другая вавёрка?

3. Вылічы.

30 сут.

1 мес. – 12 сут.

5 гадз. · 4 + 4 гадз.

15 мін + 45 мін

6 мін · 9

30 сут.

1 мес. – 5 сут.

2 мес. · 3 + 6 мес.

19 сут. + 11 сут.

2 сут. – 14 гадз.

6. Начарці квадрат са стараной 20 мм.

ЗМЕСТ

1. Складанне і адніманне лікаў у межах 100 з пераходам праз разрад. Рашэнне простых і састаўных арыфметычных задач, якія ўключаюць дзеянні складання і аднімання. Пабудова прамавугольнікаў..... 3
2. Адніманне ад ліку 100, атрыманне ліку 100 у выніку складання лікаў. Письмовыя прыёмы складання і аднімання лікаў. Незамкнёныя і замкнёныя крывыя лініі. Круг. Акружнасць. Цэнтр круга..... 14
3. Паслядоўнасць выканання арыфметычных дзеянняў (складанне, адніманне, множанне, дзяленне) з дужкамі і без дужак. Арыфметычныя задачы, якія ўключаюць адносіны «больш (менш)» на некалькі адзінак і ў некалькі разоў 19
4. Множанне лікаў 2 і 3, дзяленне на 2, 3 роўныя часткі. Замкнёныя і незамкнёныя ломаныя лініі 26
5. Множанне ліку 4, дзяленне на 4 роўныя часткі. Рашэнне камбінаваных прыкладаў. Лініі. Трохвугольнік 38
6. Множанне ліку 5, дзяленне на 5 роўных частак. Ломаныя лініі. Многавугольнік..... 41
7. Множанне ліку 6 і дзяленне на 6 роўных частак. Чатырохвугольнікі 45
8. Меры часу: 1 гадз. = 60 мін, 1 сут. = 24 гадз. (паўтарэнне). Арыфметычныя дзеянні з лікамі, атрыманымі пры вымярэнні часу. Рашэнне камбінаваных прыкладаў. Чатырохвугольнікі 51
9. Палавіна, чвэрць прадмета, ліку. Год, паўгоддзе. Рашэнне практычных задач. Прамавугольнік. Істотныя прыкметы геаметрычнай фігуры..... 54
10. Меры масы: 1 ц = 100 кг. Палавіна цэнтнера. Вызначэнне часу па гадзінніку. Палавіна гадзіны. Квадрат. Істотныя прыкметы геаметрычнай фігуры..... 60

11.	Рашэнне простых і складаных арыфметычных задач. Вызначэнне тэмпературы паветра па лічбавым значэнні тэрмометра. Параўнанне прамавугольніка і квадрата.....	64
12.	Арыфметычныя дзеянні ў межах 100. Парадак выканання дзеянняў. Чатырохвугольнікі. Прамавугольнік. Квадрат. Вымярэнне даўжынь незамкнёнай і замкнёнай ломаных ліній.....	69
13.	Множанне ліку 7 і дзяленне на 7 роўных частак. Арыфметычныя задачы, рашэнне якіх заснавана на выкананні множання і дзялення.....	74
14.	Множанне ліку 8 і дзяленне на 8 роўных частак.	80
15.	Множанне ліку 9 і дзяленне на 9 роўных частак. Рашэнне простых і складаных арыфметычных задач.....	84
16.	Дзяленне з астачай. Пабудова прамавугольніка (квадрата) па зададзенай даўжыні старон.....	92
17.	Частка прадмета, лікі. Рашэнне задач практычнай накіраванасці. Вымярэнне даўжыні ломаных ліній.....	96
18.	Суадносіны адзінак вымярэння даўжыні, масы, ёмістасці. Арыфметычныя дзеянні з лікамі, атрыманымі ў выніку вымярэння. Рашэнне задач.....	99
19.	Суадносіны адзінак вымярэння часу, практычныя заданні з мерамі часу. Вызначэнне працягласці падзеі па яе пачатку і заканчэнні.....	107
20.	Знаходжанне невядомага складаемага. Рашэнне арыфметычных задач. Круг. Акружнасць. Цэнтр круга. радыус. Пабудова геаметрычных фігур. Многавугольнікі. Узаемнае становішча геаметрычных фігур.....	112
21.	Нумарацыя соцень у межах 1000.....	119
22.	Паўтарэнне.....	122

(Назва і нумар установы адукацыі)

Вучэбны год	Імя і прозвішча вучня	Стан вучэбнага дапаможніка пры атрыманні	Адзнака вучню за карыстанне вучэбным дапаможнікам
20 /			
20 /			
20 /			
20 /			
20 /			

Вучэбнае выданне

Грыханаў Уладзімір Платонавіч

Лісоўская Таццяна Віктараўна

МАТЭМАТЫКА

Вучэбны дапаможнік для 5 класа першага аддзялення дапаможнай школы з беларускай мовай навучання

У 2 частках

Частка 2

2-е выданне, перапрацаванае

Рэдактар *Т. К. Слаута*
Мастак вокладкі *К. Ю. Сарока*
Мастакі *Д. М. Матарыкін, К. К. Шастойскі*
Камп'ютарны набор *І. М. Кузьмянковай*
Камп'ютарная вёрстка *І. М. Кузьмянковай*
Карэктар *В. А. Кіліч*

Падпісана ў друк 05.12.2017. Фармат 70×90^{1/16}. Папера афсетная.

Друк афсетны. Ум. друк. арк. 10,53. Ул.-выд. арк. 5,0.

Тыраж 447 экз. Заказ

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва «Адукацыя і выхаванне»».

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі
выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 1/19 ад 14.11.2014. Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства
«Выдавецтва «Беларускі Дом друку»».

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі
выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 2/102 ад 01.04.2014. Пр-т Незалежнасці, 79, 220013, г. Мінск.

Правообладатель Адукацыя і выхаванне